

časopis gréckokatolíckej cirkvi · 37. ročník · 12. číslo · 22.05.2005 · 15Sk/Kč

slovo

**Pápež
Benedikt XVI.**

ThLic. Daniel Galajda
starolubovniansky
protopresbyter

ÚVODNÍK

Mnohí sme sa už stretli s tým, že nás niekto nazval „svätými“ alebo „kresťanmi“, alebo „katolíckmi“ a týmto označením nám chcel nejakú poškodiť a možno sme sa neraz aj urazili. Áno, veď sme veriaci, katolíci, ale svätí? Nechceme

vytýčať z davu. Cítíme sa celkom pohodlne, keď môžeme splynúť. Chceme byť len takí, ako všetci ostatní, ako väčšina. Aké je vlastne povolanie kresťana v dnešnom svete?

Túto nedeľu nám Cirkev predstavila tých, ktorí dosiahli svätosť. Nie náhodou je táto nedeľa v našom obrade hneď prvou po zostúpení Svätého Ducha. On je totiž pôvodca svätosti – Posvätiťel. Pôsobenie Svätého Ducha je univerzálne, ale Sväté písmo a tradícia ho na prvom mieste nazýva Posvätiťelom, lebo posväcuje, robí kresťanov svätými.

Len skrze zostúpenie Svätého Ducha sa z ustráchaných galilejských rybárov stali apoštolí – ohlasovatelia blahozvesti a nezastrašiteľní svedkovia Kristovho zmŕtvychvstania.

Keď sme vstupovali do tretieho tisícročia, nedávno zosnulý Ján Pavol II. nás povzbudzoval: „Túžte po svätosti! Nebojte sa byť svätými!“

Určite mi dáte za pravdu, že dnešný svet viac ako inokedy potrebuje svätcov, a to nielen tých, ktorých už Cirkev kanonizovala, ale žijúcich svätých. Mňa i teba. Nás, ktorí sa hlásime ku Kristovi. My všetci totiž chceme mať vo farnosti svätého kňaza, kňazi zas chcú svätých veriacich. Muž chce, aby jeho manželka bola svätá, a opačne. Rodičia chcú sväté deti a deti zas svätých rodičov. Niekde v podvedomí to tak cítíme. Aká živá je farnosť, keď má svätého kňaza..., aká ľahká je pastorácia, keď sú svätí moji veriaci..., ako sa dobre žije v rodine, kde sú svätí rodičia a deti... Zdá sa nám, že je to nedosiahnuteľný ideál, že je to zbytočné rojčenie a realita musí byť iná? Kde vlastne robí väčšina z nás chybu?

Mnohí si musíme teraz priznať, že sa vlastne bojíme byť svätými. Mnohí sme svätosť vyhradili iba pre „tých“ na obrazoch a ikonách našich chrámov. Mnohí po svätosti len túžime, ale zdá sa nám nedosiahnuteľná. Veď ja som mladý! Veď ja som už starý! Veď ja som len obyčajný veriaci! Veď ja som len dedinský farár! Veď ja žijem v manželstve!

MYŠLIENKY O LITURGIÍ

Kristov život v nás – to je to tajomstvo, ktoré slávime.

Kresťanská liturgia nie je to, čo my konáme v cirkvi, ale život Krista, ktorý on obetoval za nás. On je novým kultom, novým kňazstvom, novou zmluvou... Naša liturgia má len relatívnu hodnotu – má hodnotu len vo vzťahu k tejto obeti.

www.grkat.nfo.sk

Mnohým sa nám zdá, že svätosť je výlučne výsledkom nášho duchovného úsilia: našich modlitieb, pôstov, dobrých skutkov, našej účasti na nedeľných bohoslužbách, a pritom zabúdame na pôvodcu – Posvätiťela. Nečudo, že sa do svätosti „nehrieme“, že sa bojíme, že ju vyhradujeme tým na ikonách, že naše túžby sa rozplývajú a my zostávame rozčarovaní po prvých duchovných nezdaroch. Samozrejme, že bez Svätého Ducha sa aj „právom“ cítíme na povolanie k svätosti starí, len obyčajní, len dedinskí, len ženatí a ...

Čo robiť? Logicky nám vychádza, že ak chceme byť svätí, prijatie Svätého Ducha je prvou a najnutnejšou podmienkou. Ale ako ho prijať? Podobný problém mal aj Nikolaj Motovilov, preto išiel za svätým Serafímom zo Sarova (1759-1833). Starec mu povedal: „Boh mi zjavil, že si v mladosti túžil po tom, aby si vedel, aký je cieľ nášho života a že si sa niekoľkokrát pýtal dôležitých osôb a skúsených ľudí v duchovných otázkach. Ale nikto ti nepovedal nič presné. Povedali ti: ‚Choď do cirkvi. Modli sa k Bohu, zachovávaj prikázania, rob dobré skutky. Toto je cieľ kresťanského života.‘

Nehovorili s tebou, ako sa patrí. A preto ja, úbohý Serafím, ti vysvetlím, aký je v skutočnosti cieľ kresťanského života.

Modlitba, pôst, bdenie a iné skutky kresťana, aj keď sú samy osebe vynikajúce, nie sú cieľom kresťanského života, hoci sú to nevyhnutné prostriedky k jeho dosiahnutiu. Vlastným cieľom kresťanského života je získať Svätého Ducha. „Ako ho získam?“, „Rozumieš, čo to znamená ziskávať peniaze? Dobré, ziskávať Svätého Ducha je presne to isté. Tovarom sú dobré skutky vykonané pre Krista, tie nám zjednávajú milosť Svätého Ducha, bez ktorej sa nikto nemôže spasíť. Jej prostredníctvom môžeme hovoriť s naším Spasiteľom a Pánom.“

„Otcé, stále rozprávate o získaní Svätého Ducha a hovoríte mi, že toto je cieľom kresťanského života. Ale azda ho môžem vidieť? Dobré skutky sú viditeľné, ale ako môžem vidieť Svätého Ducha? Ako spoznám, či je vo mne, alebo nie?“

„Priateľu Boží, to je veľmi jednoduché,“ odpovedal mi. Položil mi ruky na ramená a dodal: „Teraz sme, priateľu, obidvaja vo Svätom Duchu. Prečo sa na mňa nepozeraš?“ Odpovedal som: „Nemôžem na vás, otcé, hľadieť, lebo z vašich očí vychádzajú blesky a vaša tvár žiari silnejšie ako slnko.“ Serafím povedal: „Neboj sa, priateľu Boží, v tejto chvíli aj ty žiariš rovnako ako ja. Teraz si v plnosti Svätého Ducha, inak by si ma nemohol vidieť v tomto stave. Milosť Božia ráčila posilniť tvoje skrúsené srdce ako nejaká matka, na príhovor samej svätej Panny.“

Milí čitatelia Slova, modlím sa za vás, aby ste získali Svätého Ducha, a tak sa stali svätými „kristovcami“ tam, kde práve žijete.

Daniel Galajda

vyberáme z obsahu

Rozjímania bl. biskupa V. Hopka	3
Správy z kresťanského sveta	4
Správy z domova	5-7
Radosná zvesť ozýva sa...	8
Erb Benedikta XVI.	9
Benedikt XI. a iné cirkvi ...	9
Nový pápež sa nebojí	
o budúcnosť Cirkvi	10-11
Ako dostať rodičov do polepšovne	12
Zlaté teľa	13
Náš prepodobný otec Arsenios Veľký	13
Nehnevaj sa na Pána, ...	14
75. výročie nar. ThDr. Emila Korbu	15
Oznamy a inzercia	16
Miš-Maš	17
Liturgický kalendár	19
Spomienky na Svätú zem	20

slovo

časopis gréckokatolíckej cirkvi

■ Vydáva Gréckokatolícke biskupstvo a Petra, n.o. ■ Cirkevné schválenie: GBU Prešov, č.j. 3317/99. ■ **Šéfredaktor:** ThLic. Juraj Gradoš ■ **Cenzor:** Anton Mojžiš ■ **Redaktor:** ThLic. Peter Laca ■ **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoláková, Mgr. Emília Bakajsová ■ **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, tel.: 051-7562 668, fax: 051-7562 667, e-mail: slovogr@grckokat.sk, web stránka: http://petra.grkatpo.sk/ ■ **Tlač a distribúcia:** Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov ■ **Celoročné predplatné:** Slovensko: 390 Sk; *Okolité štáty:* 390 Sk + poštovné 870 Sk; (39 €); *Ostatná Európa:* 390 Sk + poštovné 1050 Sk (44 €); *Zámorie:* 390 Sk + poštovné 1640 Sk (80 \$); číslo účtu: 400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, var. symbol: 2005 ■ *Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciamy. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku.* ■ ISSN 1335-7492

Snímka z titulnej strany: Hlavná snímka: Benedikt XVI. (archív redakcie)

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Jún 2005

■ Aby naša spoločnosť konkrétnymi prejavmi kresťanskej a bratskej lásky pomáhala miliónom utečencov, ktorí žijú v extrémnej biede a opustenosti.

■ Aby sa Eucharistia čoraz viac uznávala za bijúce srdce života Cirkvi.

■ Slová premenenia: „Toto je moje telo, toto je moja krv“, povedal Ježiš pri Poslednej večeri. Chlieb sa premenil skutočne na Božie telo a víno na opravdivú Kristovu krv, lebo to povedal Boh, ktorý nemôže klamať. Pevne verím, že tá premena skutočne nastáva.

Rozjímania blaženého biskupa Vasila Hopka IV.

Učí ma Ježiš Učiteľ

Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som dosiahol večný život? Učiteľ dobrý, ktoré je najväčšie prikázanie? Ježišu, ďakujem ti, že si mňa, nehodného človeka, urobil hodným toho, že ty, Slnko pravdy, si prišiel ku mne, biednemu služobníkovi, ako slávny Učiteľ a pomohol si mi poznať pravdu. Že si ma naučil tvojimi cestami, aby si mi pripomenul slová žalmistu: „Blažený človek, čo nekráča podľa rady bezbožných... Nad cestou spravodlivých bedlí Pán, ale cesta bezbožných vedie do záhuby“ (Ž 1, 1; 6). Učiteľu, „ty naozaj máš záľubu v srdci úprimnom a v samote mi múdrosť zjavuješ“ (Ž 50, 8). Pouč nás o tvojich cestách a hriešnici sa k tebe obrátia (porov. Ž 50,15). „Blažení tí, čo idú cestou života bez poškvrny, čo kráčajú podľa zákona Pánovho“ (Ž 118, 1).

„Učiteľ je tu a volá ťa“ (Jn 11, 28), povedala Marta svojej sestre Márii. Ako veľmi sa tomu Mária potešila, pretože ona bola tá, ktorá „si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo“ (Lk 10, 39). Mária veľmi rada sedela pri Ježišových nohách a počúvala jeho slová.

Učiteľ dobrý, dovoľ, aby som sa aj ja učil od teba. Ježišu, poučuj ma! Čo mám robiť, aby som bol spasený? A Ježiš mi odpovedá: zachovávať prikázania, všetky – je ich desať. Tieto sú zakotvené v dvoch hlavných prikázaniach: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! Toto je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho bližného ako seba samého!“ (Mt 22, 37-39). Spytuj si svedomie, ako miluješ Boha? Aké sú tvoje modlitby, aké sú tvoje sväté liturgie, sväté prijímania, ako ďakuješ, prosíš? Ako sa chrániš pred hriechom? Nemiluješ Boha len ústami? Pamätaj, že nie každý, kto hovorí Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale ten, kto plní Božiu vôľu. A ako šíriš nebeské kráľovstvo? Apoštoluješ? Pomáhaš kňazovi zachraňovať duše? Napomínaš bratsky hriešnikov? Miluješ bližného? Slovanami alebo aj skutkami? Nezabúdaj na Posledný súd, tam ti skutky milosrdenstva veľmi pomôžu.

Ježiš ďalej učí: „Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?“ (Mt 16, 26).

Ďalej: „Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani moľ, ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce“ (Mt 6, 19-21).

A tiež učí: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle“ (Mt 10, 28).

Ježišu, ďakujem ti za túto náuku. Poznám to zo Svätého písma a viem, že je to stará

náuka! Áno, hovorí Ježiš. Dávna, ale vždy potrebná! Veď som povedal: „Kým sa nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmeno, ani jediná čiarka zo Zákona“ (Mt 5, 18). To znamená, že Boží zákon je vždy potrebný.

Snímka: www.tagesschau.de

– Áno, Ježišu, dávne zákony, poznáme ich, ale, žiaľ, často na nich zabúdame. Žijeme tak, ako by sme tu chceli žiť na veky, akoby telo bolo cennejšie ako duša, akoby pozemské veci mali väčšiu cenu ako večné. Ó, dobrý Učiteľu, často mi pripomínaj tieto pravdy, aby som sa nespoliehal na mamonu, aby som si viac cenil dušu, spásu, než všetko iné na zemi. Daj mi silu, aby som ti mohol vždy slúžiť, aby som každú твою náuku zachoval a skrze ňu bol spasený. Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 77-80; prel F. D.

Idem k najlepšiemu Priateľovi Ježišovi

Človek je spoločenský tvor. Túži po spoločnosti a po priateľoch. Dobrý priateľ je veľké bohatstvo. Ale zriedka sa nájde opravdivý priateľ, ktorý by bol nielen verný, ale aj dobrý a pre dušu užitočný. Dobrý priateľ je ten, ktorý vydrží v priateľstve, ktorý s nami cíti, raduje sa, smúti s nami, pomáha. Taký, ktorý má Kristove zásady, na základe ktorých nás upozorňuje a, ak treba, prináša aj obeť. Z týchto slov môžeme poznať, že ideálnejšieho priateľa, ako je sám Ježiš, na svete niet a ani nebude! On je nám ako Boh vždy verný. Sám to povedal už v Starom zákone slovami, že keby aj matka zabudla na svoje dieťa, Boh na nás nezabudne. Ježiš Kristus je nám verný vo sviatostiach, vo svätom prijímaní. Znova a znova prichádza k nám vo svätom prijímaní, znova a znova nám odpúšťa hriechy skrze ruky kňaza. Je verný, keď na oltároch ustavične bdie nad nami, deň a noc, a vždy je hotový vypočuť naše prosby. Každý deň sa za nás obetuje vo svätej liturgii. A koľkokrát sme boli neverní nášmu nebeskému priateľovi! On sa však vždy a znova k nám vracia, keď k nemu prichádzame s pokáním.

Ježiš je náš dobrý Priateľ, pretože nám vždy pomáha. Už počas svojho pozemského života mal iba jednu myšlienku, aby pomáhal ľuďom a takto plnil vôľu svojho Otca. Všetko, čo mal, potvrdil zázračnou silou, aby všetko poslúžilo ľuďom. Jeho slová, jeho skutky, jeho rúcho i okraj rúcha boli zázračnou silou, aby ten, kto sa ho dotkne, bol uzdravený. „Poďte ku mne

všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním.“ Koľkým dušiam pomáhaš aj teraz! Aké zázraky sa dejú pri svätom prijímaní! Koľko zázračných uzdravení je v Lurdoch a inde pri Najsvätejšej Eucharistii.

Ježiš Kristus je náš dobrý Priateľ, pretože za nás zomrel. Dobrý priateľ ochotne prináša obeť za priateľa. Väčšiu obeť, akú priniesol Ježiš Kristus, nikto nemôže priniesť. To preto, že on nechal nebo a prijal na seba ľudské telo, trpel, dal sa pribiť na kríž a zomrel za nás.

Kristus je náš dobrý Priateľ, lebo vždy hovoril pravdu. Túto pravdu aj dnes hlása skrze svoju Cirkev, skrze svojich kňazov. Svojim priateľom a nasledovníkom nikdy nesľuboval „hory-doly“, zlato, bohatstvo. Naopak, sľuboval kríže, ťažkosti, prenasledovania, ale povedal aj: „Kto vytrvá do konca, bude spasený“ (Mt 24, 13).

Kristus je náš dobrý Priateľ, lebo nám chce dobre. „Iba jedno je potrebné, zachráň svoju dušu – bolo stálym napomínaním Ježiša Krista! Pre nás je najdôležitejšia spása, a preto napomína: „Čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!“ (Mt 16, 26). Idem vám pripraviť miesto v nebeskom kráľovstve – povedal svojim apoštolom (porov. Jn 14, 2).

Kristus je náš dobrý Priateľ, lebo s nami cíti, raduje sa s nami i s radosťou vypočuť naše modlitby. Smúti s nami – ľudsky povedané – plače s nami, ako plakal pri Lazárovom hrobe, keď vidí, že sme zhrešili, že sa nachádzame v nebezpečenstve. Veľmi čaká, aby sme padli na kolena a, podobne ako Mária Magdaléna, plakali nad svojimi hriechmi. Znova je hotový povedať: Odpúšťajú sa ti hriechy, lebo veľmi miluješ (porov. Lk 7, 47).

Takým dobrým priateľom je náš drahý Spasiteľ! A k tomuto dobrému Priateľovi teraz prichádzam, aby som ho prijal do svojho srdca! Aké pocity mám v sebe vzbudiť? Akú radosť, že znovu môžem byť so svojim priateľom? Akú dôveru, že mi pomôže vo všetkom, čo potrebujem? Akú lásku? Ako možno nemilovať takého priateľa, ako je Ježiš? Akú mám mať pokoru, keď myslím na svoju nevernosť, na urážky, ktorými som urazil môjho dobrého Priateľa? Ako sa ponáhlam k svojmu dobrému pozemskému priateľovi, aby som s ním hovoril, tak sa denne ponáhlam k svätému prijímaniu, aby som hovoril so svojim božským Priateľom.

Ó, Ježišu, odpusť mi moje smelé slová, moju veľkú dôveru, ale mňa povzbudzujú príklady svätých. Napríklad, svätá Terézia z Lisieux, ktorá hovorila s tebou s veľkou dôverou. Aj tebe sa to páčilo. Poznám zo Svätého písma, že ťa veľmi bolí nedôvera, malovernosť. Preto prichádzam k tebe s Božou bázňou, s veľkou úctou, pokorou, no aj s dôverou a láskou prichádzam k svojmu večnému Priateľovi. Príď, Ježišu, čakám ťa, mám ti toho mnoho povedať! Ježišu, pomôž mi, aby som ťa dôstojne mohol prijať. Pozdvihni ma, pozdvihni moje srdce, aby si sa nehanbil za svojho priateľa. Amen.

Christos v nas, II. časť, s. 80-83; prel. F. D.

bl. Vasil Hopko

Pokračovanie nabudúce

VATIKÁN: Bývalý Svätý Otec Ján Pavol II. žiadal pre menšinovú Katolícku cirkev v Grécku štatút právnickej osoby tak, ako to je vo všetkých krajinách Európskej únie. Túto požiadavku vyjadril v posolstve poslanom z nemocnice Gemelli novému veľvyslancovi Helénskej republiky pri Svätej stolici Stavrosovi Lykidisovi.

V texte posolstva, písanom po francúzsky a osobne odovzdanom do rúk diplomata prostredníctvom štátneho sekretára Vatikánu kardinála Angela Sodana, Svätý Otec vyjadril význam a dôležitosť skutočnosti, ako vláda Grécka pristupuje k prítomnosti Katolíckej cirkvi v krajine. V Grécku žije približne 10,6 milióna obyvateľov. Z nich je 97% pravoslávnych. Katolícka cirkev je v Grécku v menšine, má asi 50 tisíc veriacych katolíkov, väčšina z nich je latinského obradu, iba asi 2300 je gréckokatolíkov byzantského obradu a asi 550 arménskeho obradu. Napriek tomu, že Ústava Helénskej republiky v 13 článku potvrdzuje: „Náboženská sloboda svedomia je nenarušiteľná“, je v Grécku v skutočnosti Katolícka cirkev, tak ako aj iné menšiny, diskriminovaná. Štatút právnickej osoby nebol Katolíckej cirkvi doteraz priznaný (podľa ZENIT spracoval Vladimír Miroššay).

ARMÉNSKO: Arménska krajina prijala zásluhou svätého biskupa Gregora Iluminátora kresťanstvo ako prvý štát sveta už v roku 301 a arménsky ľud zostal verný Kristovi až do dnešných dní. Ako je zlato skúšané ohňom, tak aj táto vernosť však bola v priebehu storočí preskúšaná mnohými príkormi, ktoré musel podstúpiť arménsky ľud pre svoju vieru.

Každým rokom koncom apríla si arménske komunity na celom svete pripomínajú začatie veľkých pogromov, ktoré voči nim rozpúťali Turci v roku 1915, teda pred 90 rokmi. Vtedy turecká polícia zatkla v Ankare 600 vedúcich arménskych predstaviteľov a čoskoro na to úrady nariadili deportáciu 1 200 000 Arménov žijúcich na území vtedajšej Osmanskej ríše z ich vlasti do sýrskeho mesta Aleppo. Tieto transporty neprežilo 800 000 Arménov. A tak po pogromoch z rokov 1895 – 1896, keď zahynulo 300 000 Arménov, to bola ďalšia veľká rana pre tento malý, ale zbožný ľud. Dnes, keď sa čoraz viac hovorí aj o vstupe Turecka k Európe, je trocha na mieste zamyslieť sa, ako národy ľahko menia svoje názory v náboženskej a národnostnej oblasti, a teda či si tak v konečnom dôsledku nebudeme strojami našej vlastnej záhuby. Pretože aj my sme predsa kresťania – teda veríme v Krista, či nie (Daniel Černý)?

KREŠŤANIA MUSIA PÔSOBIŤ AKO KVAS

Arcibiskup chaldejskej obradovej tradície Mons. Djibrail Kassab z archieparchie Basra, ktorý 16. marca 2005 navštívil Londýn, povedal, že kresťania v Iraku musia byť „ako kvas“, aby zmenili spoločnosť.

Snímka: autor/internet

Na návšteve londýnskej filiálky medzinárodnej dobročinnnej organizácie „Cirkev v potrebe“ - „Kirche in Not“ poznamenal, že za pomoc, ktorú od Cirkvi dostávajú, sú vo veľkej miere vďační núdzni ľudia z rôznych komunit. Ako príklad uviedol, že táto katolícka východná cirkev chaldejského obradu vo vyše 600 tisícovej Basre zabezpečuje chod troch

materských škôl, pričom 90% malých žiačikov sú moslimovia.

V priebehu protikresťanskej rebélie z tejto južnej časti vojnového Iraku mnoho kresťanských rodín odišlo. Po januárových voľbách sa pomaly vracajú späť. Ako predpokladá arcibiskup, okolo 1 000 kresťanských rodín je toho času v chaldejskej archieparcii Bassorah (Basra). Táto starobylá cirkevnoprávna jednotka – Archieparchia Perat-Maishan na historickom území Babylonu a Asýrie má nové meno od roku 1954. Veriacich východných katolíkov je tam 2500 a v pastorácii pôsobí iba jeden kňaz. „Reprezentujeme iba 3,5% populácie, ale vplyv vzdelaných kresťanov je možno zreteľne rozpoznať a oceniť“, povedal napokon chaldejský arcibiskup Djibrail Kassab.

ZENIT/ V. Miroššay

ZÁDUŠNÁ SVÄTÁ LITURGIA V BAZILIKE SV. PETRA

Vo štvrtok 14. apríla sa v Bazilike sv. Petra v Ríme slávila zádušná svätá božská liturgia za zosnutého rímskeho pápeža Jána Pavla II. v sýrsko-maronitskom obrade. Liturgia bola v poradí siedmou zo zádušných slávení, ktoré sa konajú v Ríme po dobu deviatich dní po pohrebe pápeža. Liturgickému sláveniu predsedal antiochijský maronitský patriarcha Nasrallah Peter Sfeir spolu s emeritným patriarchom Ignáčom Mussom Daoudom, ktorý zastával funkciu prefekta Kongregácie pre východné cirkvi, a hlavou Ukrajinskej katolíckej cirkvi vладыkom Lubomirom Huzarom, arcibiskupom väčším. Koncelebrovali mnohí ďalší kardináli, biskupi a kňazi všetkých katolíckych obradov, medzi nimi aj kňazi zo Slovenska. Patriarcha Nasrallah vo svojej homílii pred plnou bazilikou pripomenul všetko to, čo Ján Pavol II. vykonal pre východné katolícké cirkvi a pre obnovenie jednoty kresťanov. Osobitne vyzdvihol promulgáciu Kódexu kánonov východných cirkví a vydanie niektorých kľúčových dokumentov - Orientale Lumen. Ut unum sint... Veľkým medzníkom v histórii bolo tiež úsilie Jána Pavla II. nadviazať kontakt a dialóg s islamom, čo je pre cirkvi na Blízkom Východe mimoriadne dôležité. Liturgický spev mali na starosti maronitskí kňazi, rehoľníci a rehoľné sestry. Na úvod spieval zbor z ukrajinského pápežského kolégia a počas

prijímania zazneli paschálne spevy byzantského obradu v rumunčine v podaní zboru rumunského pápežského kolégia.

Svätá božská liturgia v maronitskom obrade slávená východnými patriarchami bola nielen modlitbou za dušu zosnutého rímskeho patriarchu Jána Pavla II., ale zároveň aj prejavom vďaky zo strany všetkých východných katolíkov za jeho pontifikát. Ján Pavol II. nezabúdal na východné katolícké cirkvi v Európe, ktoré boli násilne likvidované a prenasledované komunistickými režimami. Pokračoval v línii 2. vatikánskeho koncilu, ktorý poukázal na fakt, že Katolícka cirkev nie je tvorená len latinskou cirkvou, ale aj mnohými miestnymi východnými katolíckymi cirkvami, ktoré majú vlastnú tradíciu liturgickú, duchovnú, kanonickú i teologickú. Táto tradícia je neoddeliteľnou súčasťou duchovného bohatstva Katolíckej cirkvi a východné cirkvi si ju majú zachovať a očistiť od cudzorodých nánosov. Ján Pavol II. tieto skutočnosti zdôrazňoval vo svojich dokumentoch i vo svojich prejavoch počas zahraničných ciest do krajín, v ktorých žijú katolíci východných obradov; medzi iným aj u nás na Slovensku (osobitne v roku 1995 v Prešove). Večná mu pamiatka. Kristus vstal z mŕtvych! Christos voskresel!

Andrej Škoviera / www.grkat.net

PREZENTÁCIA ZBORNÍKA ZO SYMPÓZIA VÝCHODNÉHO KANONICKÉHO PRÁVA

3. marca 2005 podvečer v rímskom Pápežskom východnom inštitúte – Pontificio Instituto Orientale (PIO) bola prezentovaná kniha – zborník zo sympózia, ktoré bolo v roku 2001 pri príležitosti 10. výročia implementácie Kódexu kánonov východných cirkví (CCEO).

Medzinárodné sympóziu organizované Kongregáciou pre východné cirkvi bolo vo Vatikáne od 19.11. – 23.11.2001 na tému „Ius Ecclesiarum – Vehiculum Caritas“ (Cirkevne právo – nástroj dobročinnosti).

Na prezentácii zborníka po krátkom uvítaní prítomných rektorom Pápežského východného inštitútu – P. Hectorom Vall Vilardellom, SJ, pre-

fekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Ignace Moussa I. Daoud hovoril na tému: „Kodifikácia východných kánonov“. P. Cyril Vasil, SJ, dekan Fakulty východného kanonického práva PIO, diskutoval na tému: „Východné kanonické právo ako vyučovací predmet.“ Mons. Hanna Alwan, prelát auditor tribunálu Rímskej rotty, hovoril na tému: „Vzájomné súvislosti medzi Kódexom kánonov východných cirkví (CCEO) a Kódexom kanonického práva (CIC)“ – t.j. Kódexom západného kanonického práva.

podľa VIS (Vatican Information Service) spracoval Vladimír Miroššay

Animátori so Svätým Otcom

Animátori, ktorým na Kvetnú nedeľu vладыka Ján odovzdal poslanie viesť mladých, dychtiac po vzájomnom stretnutí a po stretnutí s nebeským Oteckom začali 15. apríla 2005 duchovno – formačné stretnutie.

Do Božej prítomnosti nás vovádzal pokorný Boží služobník o. Jozef Voskár, naplnený Svätým Duchom. Rebrík, po ktorom nás chcel priviesť k stretnutiu, postavil na osobe Svätého Otca Jána Pavla II., ktorý nám v nebi vyprosoval milosť duchovného rastu. Pápež tak veľmi podobný nášmu Pánovi stál pred nami a ukazoval nám, ako ho nasledovať. Počas rozjímaní sme mohli byť iba s naším Bohom a On hojne naplňoval naše hlinené nádoby svojím Duchom. Do srdc nám vložil odpovede na naše otázky a zotrel všetky výkričníky, ktoré sme mu kedy adresovali. Aj nášmu telu sme dali,

čo potrebovalo. Na nočnú opekačku nikto tak skoro nezabudne.

Počas víkendú stráveného v Ockovej škole sme všetci podrástli a ako „suvenir“ sme si domov odniesli Boží pokoj.

E. V.

Chválim Ťa, Pane, za krásny deň

Stalo sa už tradíciou, že začiatok mája patrí v Košickom apoštolskom exarcháte osobitne mladým. Veď tento čas kvitnúcej jari svojou krásou príťahuje ľudí do prírody pokochať sa v jej náručí a využiť ju na zotavenie tiel i duší.

Aj tento rok sa v sobotu pred prvým májom uskutočnilo veľkolepé stretnutie detí a mládeže Košického exarchátu s vладыkom Milanom Chauturom. Stretnutie organizačne zabezpečila komisia pre mládež v spolupráci s FÚ Bačkov a vybrala aj trasu túry. Vyše 1100 mladých, okrem rodičov a asi tridsiatky kňazov, sa ráno zhromaždilo v obci Dargov na miestnom ihrisku, aby tento deň vytvorilo pevné spoločenstvo jednoty a lásky v duchu kresťanskej radosti. Po úvodnej modlitbe

dostal priestor skúsený domáci lesník, ktorý predstavil prítomným lokalitu bačkovského lesa a spestril ju ukázkami vábenia lesnej zveri na poľovníckych nástrojoch. Potom sme sa už rozdelili do dvoch skupín a vydali na túru lesnými cestičkami. Mladší prekonali svoj úsek ako prví a záver túry bol na ihrisku v Bačkove, kde ich už čakalo chutné občerstvenie. Po občerstvení prišiel na rad futbal, volejbal, opekačka a osobná pohoda v kruhu spoločenstva. O niečo neskôr prišli aj starší účastníci, ktorí zdolali trasu v dĺžke deviatich kilometrov. To sa už priestor stretnutia zaplnil hemžiacou mládežou vychutnávajúcou si všetky možnosti hravej pohybu alebo oddychu.

Okolo 15. hod. prišla na rad modlitba v podobe spoločne spievaného Molebenu k Bohorodičke. V príhovore vладыka Milan vyjadril radosť nad stretnutím, ktoré, ako povedal, „má byť posilou pri situáciách, keď sme ako veriaci v kolektíve sami“. Súčasne vyzval každého prítomného, aby apoštolátom vo svojom okolí získal ďalších kamarátov pre správnu orientáciu života, ktorá mladým dnes často chýba. Stretnutie sa blížilo k svojmu záveru a nám sa nechcelo rozísť. Po zapršaných dňoch nám krásny slnečný deň padol ako dar z neba a my zaň Boha chválime.

Michal Hospodár/GKAE

MONASTYR KRASNÝJ BROD ODPUST SOŠESTVIJA SV. DUCHA

SUBOTA 21.05.2005

16,00 Moleben k Presvjatoj Bohorodicy
16,15 Posyjačeňa vody
16,30 Ružanec
17,00 Večurňa s litijou
18,00 Služba Boža, agape
19,15 Akafist k Prečistoj Ďivi Mariji

NEĎILA 22.05.2005

8,00 Moleben k Presvjatoj Bohorodicy
8,15 Utreňa
9,10 Ružanec, pasmo molodych
9,45 Privitaňa vладыku Mons. Jana Babjaka
10,30 Archijerejska služba Boža, myrovaňa, obchod okolo Cerkvi, molitvy k Sv. Duchu

SERDEČNO POZYVAJUT OTCI VASILIJANE

PREŠOV: Dňa 28. apríla 2005 sa na Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulte v Prešove uskutočnila študentská vedecká konferencia na tému Hriech v dnešnom svete. Konferenciu pripravovala katedra systematickej teológie. Garantom konferencie bol ThDr. Marek Petro, PhD., vedúci katedry systematickej teológie. Za študentov mal organizáciu na starosti diakon Rudolf Hreňo. Konferenciu otvoril ThDr. M. Petro, PhD. Po ňom sa prihovorel prítomným dekan fakulty GBF PU Doc. ThDr. Vojtech Boháč, PhD., ktorý okrem iného zaželel tejto konferencii zdarný priebeh. Medzi zástupcami fakulty bol aj Doc. ThDr. PaedDr. Marek Pribula, PhD., prodekan pre vedeckú a vzdelávaciu činnosť. Po úvodnom slove bola prvá prednáška Hriech ako jed, ktorú predniesol študent piateho ročníka GBF PU v Prešove diakon Rudolf Hreňo. Druhú prednášku pod názvom Zlo ako hriech u Kierkegaard predniesol študent druhého ročníka GBF PU v Prešove Lukáš Petruš. Tretiu prednášku pod názvom Hriech a súčasné vnímanie jeho podstaty v kontexte s pohľadmi pápeža Jána Pavla II. predniesol Mgr. Fabián Novotný. Po krátkej prestávke a občerstvení sme pokračovali ďalšou prednáškou, v ktorej sme rozobrali Anketu o hriechu, ktorú spracoval diakon Rudolf Hreňo. Poslednou prednáškou v programe bola prednáška na tému Hriech a jeho dôsledok, ktorú predniesol študent piateho ročníka GBF PU v Prešove Ján Rusiňák. V diskusnom príspevku vystúpil ThDr. Marek Petro, PhD., s témou Reflexia na prvú kapitolu knihy Jána Pavla II. Pamäť a identita. Medzi účastníkmi boli zastúpení aj pedagógovia GBF PU, študenti, ale i laická verejnosť.

Na záver môžem povedať, že touto konferenciou sme si všetci uvedomili, ako Dekalóg, ktorý sme dostali od Boha na hore Sinaj cez praotca Mojžiša, platí až dodnes. Stačí sa len zamyslieť nad tým, čo nás zväzda, i nad tým, ako poznáme spôsob, ako s týmto zlom bojovať.

Celkom na záver pripomeniem slová veľkého pápeža Jána Pavla II. „Zlo je niečo veľmi hlboké. Je zakorenené v každom ľudskom srdci, tam, kde človek neprijíma iného človeka, odmieta ho a nakoniec sa ho zbavuje. Stratégia nenásilia je stratégiou lásky, ktorá lieči zlo od jeho koreňov. Ak možno zlo odpustiť, potom ho možno aj odstrániť“ (o. diakon Rudo).

GABOLTOV: Tradičná púť seminaristov, na ktorej sa zúčastňujú bohoslovci z celého Slovenska, pokračovala 30. apríla 2005 púťou v Gaboltove. Homíliou sa na púti veriacim prihovorel apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Henryk Józef Nowacki. Svätú liturgiu celebroidal košický arcibiskup – metropolita Mons. Alojz Tkáč. Prešovskú eparchiu zastupoval protosynkel Vladimír Skyba a Košický exarchát protosynkel Vladimír Tomko.

Pri tejto príležitosti sa stretli seminaristi z rôznych kútov Slovenska. Zastúpenie mal aj Gréckokatolícky seminár P. P. Goidiča z Prešova, keď boli prítomní nielen seminaristi, ale aj predstavení kňazského seminára. Program sa začal ružencom svetla, ktorý sa modlili bohoslovci z bratislavského seminára.

Po ňom nasledovalo slávenie Eucharistie. Program pokračoval stretnutím bohoslovcov a diskusiou, po ktorej nasledoval akatist k Bohorodičke. Akatist viedol rektor gréckokatolíckeho kňazského seminára v Prešove Vasiľ Kormaník. Po ňom sa program púte uzavrel. Rektor kňazského seminára v Košiciach ThLic. Jozef Ondovčák uviedol, že hlavným významom púte bolo stretnúť sa, zdieľať navzájom skúsenosti a spoznávať nové pútnické miesta jednotlivých diecéz, a hlavne modliť sa za povolania. Toto stretnutie môže nahradiť poznávanie sa, zdieľanie starostí, ktoré nás spájajú. Po ňom sa ľahšie riešia problémy medzi osobami, ktoré sa poznajú. Cieľom je teda modlitba, stretnutie a budúcnosť (Peter Laca).

KRAJNÉ ČIERNO: V nedeľu 1. mája 2005 sa uskutočnila posviacka obnoveného dreveného Chrámu sv. Bazila Veľkého a zrekonštruovaného ikonostasu v obci Krajné Čierno, ktorá je filiálkou farnosti Ladomirová v Svidníckom protopresbyteráte. Chrám je národnou kultúrnou pamiatkou a pochádza z roku 1730. Hlavným slúžiteľom svätej liturgie za účasti miestnych veriacich a pracovníkov podieľajúcich sa pri obnove chrámu bol kancelár biskupského úradu ThDr. Lubomír Petřík, PhD. Spoluslúžiteľmi boli o. Marek Pulščák, svidnícky protopresbyter, a o. Peter Jakub, miestny správca filiálneho chrámu (Peter Laca).

KLOKOČOV: Májová fatimská sobota v pútnickom Klokočove je každoročne venovaná mladým. Táto tradícia pochádza od čias bl. biskupa Pavla P. Gojdiča a súčasný košický exarcha vladyka Milan Chatur v nej pokračuje. Aj 7. mája sa stretli pútnici, a najmä mladí, aby si spoločnou modlitbou vyprosovali cez Máriu potrebnú múdrosť k svojmu životu.

Duchovný program sa začal modlitbou posvätného ruženca a vyvrcholil archijerejskou božskou liturgiou, ktorú s prítomnou dvadsiatkou kňazov slávil vladyka Milan. V kázni k mladým vladyka poukázal na ich ohrozenia zo strany súčasného sveta, ktorý sa snaží rôznymi lákadlami odviesť mladého človeka od Boha. Za podstatný problém mládeže označil nestálosť, prejavujúcu sa aj v duchovných úkonoch modlitby a prijímania sviatostí. „No ako dôležité úkony telesného života nemožno zastaviť alebo prerušiť, tak nemožno bez následkov prerušiť spojenie s Bohom“, zdôraznil vladyka Milan. Duchovnú časť programu zakončil spoločný mariánsky moleben pred ikonou Bohorodičky.

Krátku prestávku na prezlečenie kňazov vyplnil sólovým spevom o. Cyril Jančíšin ml., ktorý naspieval aj nové gospelové CD-čko s názvom PONUKA. Formačnú časť programu vyplnila p. Madeleine Rivest, katolícka aktivistka venujúca sa problémom mladých ľudí. Vo svojej virtuálnej prednáške sa venovala problematike vzťahov medzi chlapcami a dievčatami, ktorí cítia k sebe náklonnosť. Zaujala jasné katolícke morálne postoje pri pohlavnej zdržanlivosti pred manželstvom a vzájomnej vernosti v manželstve.

Odpust v znamení hľadania múdrosti

V jednej z košických gréckokatolíckych farností na sídlisku Furča sa v nedeľu 1. mája slávil odpust. Na túto nedeľu totiž pripadlo

výročie posvätenia nového farského chrámu, ktorý je zasvätený Božej múdrosti. Slnkom zaliaty deň bol príležitosťou na stretnutie celého farského spoločenstva, ktoré svojou účasťou poctili vladyka Milan, košický exarcha, o. Vladimír Skyba, protosynkel z Prešova, a ďalší

piati kňazi. „Boh vie všetko na dobré obrátiť, aj ľudský hriech...“, povedal v homílii o. Skyba a zdôraznil, že človek si o Bohu robí nesprávnu predstavu trestajúceho drába, pokiaľ Boh je zachraňujúca láska. Prijatť do svojho života Boha ako lásku znamená uzdraviť sa, zakončil o. Vladimír svoju pôsobivú kázeň.

Po skončení božskej slávnosti pokračovala myrovaním a sprievodom okolo chrámu – symbolickým vyjadrením nášho putovania k bránam večnosti. Vladyka Milan adresoval na záver prítomným veriacim povzbudenie do hľadania múdrosti života založenej na Božej múdrosti a zaželel všetkým farníkom, aby v novom chráme nachádzali Boha i milujúce spoločenstvo veriacich. Slávnostné mnoholitstvie novému Svätému Otcovi Benediktovi XVI. ukončil povzbudivú slávnosť, ktorej duchovný odkaz je potrebné prenášať do denného života.

Michal Hospodár/GKAE

Turistický deň v Oľšavici

Na 2. turistickom dni Prešovskej eparchie sa v Oľšavici blízko Levoče v sobotu 7. mája zúčastnilo 400 detí a mladých ľudí z protopresbyterátov Prešov, Sabinov, Bardejov, Stará Ľubovňa a Poprad. S menšími účastníkmi prišli aj ich rodičia. Mladých z jednotlivých farností

sprevádzali kňazi a mládežnícki animátori. Toto pekné podujatie zorganizovala Komisia pre mládež Prešovskej eparchie. O 10. hodine sa začala túra po okolitých svahoch a lesoch, odkiaľ bolo vidieť Vysoké i Nízke Tatry, ako aj Spišský hrad. Mládež bola zadelená do šestnástich skupín a sedemnástu skupinu tvorili deti do 6 rokov. Cestou na jednotlivých stanoviskách, ktorých bolo 6, plnili rôzne fyzické, pamäťové a duchovné úlohy. Po návrate z túry bola opekačka na miestnom ihrisku a športové popoludnie spestrila gospelová skupina S2G

Band z Hencoviec. Na ihrisku nechýbali ani „eR-kárske“ tance. Na záver stretnutia zaznela krátka katechéza na tému „Prišli sme sa mu pokloniť“ a všetci boli obdarovaní knihami Eucharistické zázraky a Legendy umučenia. Riaditeľ Gréckokatolíckeho biskupského úradu v Prešove Lubomír Petřík odovzdal deťom a mladým pozdrav prešovského vladyku Jána Babjaka, SJ, všetkým poďakoval za účasť a organizátorom za prípravu podujatia. Aj keď ráno bolo veľmi chladné, predpoludním sa ukázalo teplé slnko, ktoré umocnilo nádhernú atmosféru tohto dňa.

Pre ostatné protopresbyteráty Prešovskej eparchie sa takýto turistický deň uskutoční v sobotu 21. mája v Humennom, na ktorý vás organizátori už teraz pozývajú.

Lubomír Petřík

Oslava sviatku sv. Kozmu a Damiána

Dňa 13.–14.11.2004 sa konala v Chráme sv. Kozmu a Damiána v Prahe oslava k týmto dvom svätým.

V sobotu 13.11.2004 sa v Chráme sv. Kozmu a Damiána slúžil ďakovný akatist. Program ďalej pokračoval v sále prednáškou ThDr. Tomáša Mrňávka, ktorý nám bližšie priblížil patrónov nášho chrámu. Mali sme možnosť počuť niekoľko gitarových skladieb v podaní Konstantína Moravenova.

V nedeľu 14.11.2004 sme slávili Liturgiu sv. Jána Zlatoústeho za prítomnosti apoštolského exarchu Ladislava Hučka. V homílii sa povzbudivo zmienil o perspektívach našej komunity a upriamil náš pohľad na našich svätých. Svätú liturgiu sprevádzala spevom mládež. Po sv. liturgii pokračoval rozhovor s apoštolským exarchom a mládežnícky program.

Mária Hučková

Potlesk pre zbor Gréckokatolíckeho kňazského seminára P. P. Gojdiča v Prešove

„Veľký potlesk zožal zbor gréckokatolíckeho kňazského seminára z východoslovenského Prešova vo Viedni. Zbor vstúpil do povedomia už minulý rok v Mariazelli na Púti národov. Túto cestu zboru do Viedne mohli by sme vnímať ako príspevok na ďalšej práci na Stredoeurópskych katolíckych dňoch, ako v rozhovore s katolíckou tlačou zdôraznil ThDr. Paul Wuthe z Generálneho sekretariátu Rakúskej biskupskej konferencie, ktorý má na východe Slovenska príbuzenské vzťahy.“

Tieto vety sme mohli čítať na webovej stránke Dómu sv. Štefana vo Viedni. Naša púť do Viedne sa niesla v znamení sprítomníť tajomstvo byzantskej liturgie. Púť sa začala 22.4.2005 vystúpením zboru v gotickom chráme, tzv. Votivkirche, vo večerných hodinách. V chráme s dobrou akustikou zneli piesne východného obradu azda po prvýkrát. Aj keď nebola veľká účasť poslucháčov, bola príležitosť zaspievať si pred ďalšími vystúpeniami. Cieľom našej púte bolo sprítomniť tajomstvo byzantskej liturgie. Naša púť pokračovala sv. liturgiou v rímskokatolíckom Chráme sv. Brigity, v ktorom bola pokrstená blahoslavená Restituta, vyhlásená za blahoslavenú Svätým Otcom Jánom Pavlom II. pri poslednej návšteve Rakúska. Liturgiu slávil rektor seminára o. Vasil Kormaník a prefekt seminára o. Daniel Šarišský. Farnosť nás prijala s veľkou úprimnosťou a pozorne vnímali spevy liturgie. K prítomným veriacim sa prihovoral o. rektor. Farnosť na nás nezabudla ani po sv. liturgii, keď pre nás pripravili pohostenie v srdečnej nálade. V nedeľu sme sa zúčastnili na sv. omši v Chráme sv. Paula v Doblingu, kde zbor vstúpil do sv. omše niektorými spevmi a po sv.

omši bol krátky koncert pre prítomných veriacich. Vyvrcholením púte a nezabudnuteľným zážitkom pre všetkých bola slávnostná svätá liturgia v Dóme sv. Štefana vo Viedni za účasti asi 1000 veriacich a turistov, ktorí neodchádzali z dómu, ale pozorne a s veľkým záujmom počúvali spevy východnej liturgie, v očiach mnohých bolo vidieť slzy dojatia a radosti pri prežívaní tohto bohatstva liturgie. Na túto sv. liturgiu do dómu prijal pozvanie aj slovenský veľvyslanec Prof. JUDr. Jozef Klimko, ktorý s nami spoločne strávil aj pohostenie v budove farnosti a k seminaristom sa prihovoral slovami povzbudení nielen v reprezentovaní východnej liturgie, ktorá na neho hlboko zapôsobila, ale aj v príprave na svoje kňazské povolanie pre dnešnú dobu, ktorá kladie na službu kňaza veľké požiadavky. Svojím mohutným potleskom si veriaci vyžiadali ešte pár skladieb navyiac, nielen v dome po sv. liturgii, ale aj vonku pred domom, kde bol zbor ocenený za každú pieseň úprimným potleskom.

Poobede sme si dopriali trocha zábavy v Prátri, a potom sme ešte navštívili farnosť Ježišovho srdca, kde sme prispeli k dobrej nálade svojím spevom a priateľskými rozhovormi so slovákmi, ktorí v tomto chráme slávia svoje bohoslužby.

Domov sme sa vracali s hlbokými duchovnými zážitkami z každej bohoslužby, ale aj z poznávania Viedne, jej histórie, ktorú nám priblížil v sobotu Paul Wuthe. Chcem sa úprimne poďakovať všetkým, ktorí nám pripravili vo Viedni tieto nezabudnuteľné zážitky.

Vasil Kormaník

S vďačnosťou si prítomní vypočuli jej pohľad na mládež na Západe, ktorá sa už presýtila falošnou morálkou bez zábran a teraz hľadá východisko z krízy. Nakoniec vyzvala mladých na Slovensku k zodpovednosti pri hľadaní životného partnera a doporučila užívať osvedčené prostriedky modlitby a prijímania sviatostí, ako aj inšpiráciu tých, ktorí vo svojom živote zvládli nad pokušením a hriechom.

Za účasť na fatimskej sobote i za dobrú organizáciu poďakoval všetkým vладыka Milan a pozval na júnové stretnutie prvoprijímajúce deti (Michal Hospodár/GKAE).

HRABSKÉ: Traja biskupi, 50 kňazov a množstvo veriacich sa v nedeľu 8. mája zišlo v Bardejovskom protopresbyteráte, v obci Hrabské, ktorá je rodiskom blahoslaveného biskupa - mučeníka Vasiľa Hopka, na spomienkovú slávnosť pri príležitosti 101. výročia jeho narodenia. Slávnosť sa začala modlitbou sv. ruženca a o 10. hodine pokračovala archierejskou svätou liturgiou, ktorú spolu s emeritným prešovským biskupom Mons. Jánom Hirkom a pomocným pražským biskupom Mons. Eugenom Kočíšom slávil prešovský eparcha Mons. Ján Babjak, SJ. Spolu s ostatnými kňazmi koncelebrovali aj protosynkel Košického apoštolského exarchátu Vladimír Tomko a synkel pre Rusínov Prešovskej eparchie Peter Pavel Haľko, OSBM. Svätú liturgiu spevom soprevádzal Chrámový zbor gréckokatolíckej Farnosti sv. Petra a Pavla z Bardejova. Homíliu predniesol vладыka Ján Babjak. Vychádzal z veľkňazskej modlitby Ježiša Krista, z ktorej si aj blahoslavený Vasiľ vybral svoje biskupské heslo: Aby všetci jedno boli. V dnešnom svete je veľa nelásky a nenávisť. Aj v živote nás kresťanov je často rozpor medzi tým, čo sa modlíme a ako žijeme. Otec biskup zdôraznil, že kde je láska, tam je svetlo. Ako konkrétny príklad použil svedectvo života, utrpenia a smrti blahoslaveného Hopka, ktorý povedal: „Také utrpenie, aké som prežil, neprajem nikomu na svete.“ Tieto slová mu diktovala láska, ktorú mal k Bohu a k človeku. „Utrpenie sa pre mňa stalo vysokou školou pokory“, povedal ďalej blahoslavený Vasiľ. Otec biskup všetkých vyzval k eucharistickému Kristovi, ktorý jediný je zdrojom nekľášananej lásky. Slávnosť bola zakončená myrovaním a Molebenom k blahoslavenému Vasiľovi Hopkovi (Lubomír Petřík).

o. Ján Franko na večnosti

V predvečer sviatku Kristovho nanebovstúpenia 4. mája odovzdal svoju dušu Stvoriteľovi vo veku zavŕšených 90 rokov života o. Ján Franko. Pohrebné obrady za zosnulého vykonal 6. mája v Chráme sv. Demetera v Poráči vладыka Milan Chautur, košický exarcha. Uloženie telesnej schránky zosnulého do hrobu vedľa chrámu bude pripomínať miestnym veriacim jeho vyše päťdesiatročné kňazské účinkovanie v tejto gréckokatolíckej obci na Spiši.

Večná mu pamiatka!

Radostná zvesť ozýva sa... alebo radosť z nového pápeža

V tejto reportáži vám ponúkame autentické zážitky zo slávnostného uvedenia nového Svätého Otca Benedikta XVI. v nedeľu 24. apríla 2005 na Námestí sv. Petra v Ríme.

Poznáte túto vianočnú pieseň? Pamätáte sa na ňu? „Radostná zvesť ozýva sa, Spasiteľ je tu.“ Pred asi dvadsiatimi rokmi zaznela spolu s mnohými inými na vianočnej omši z Mníchova. Jej autormi sú J. Halmo a A. Hlinka. Piesne z tejto omše alebo jasličkovej pobožnosti, lebo aj tak sme vtedy hovorili týmto novým mládežníckym koledám, obleteli celú našu krajinu. Aj ja si pamätám, ako sme vo farnosti, z ktorej pochádzam, mali každé Vianoce jasličkovú pobožnosť či vianočnú akadémiu, v ktorej nemohli chýbať tieto piesne. Patrili k mojim mládežníckym rokom...

Snímka: www.tageschau.de

V sobotu 23. apríla som túto pieseň spieval spolu s otcom protosynkom našej eparchie a jedným slovenským kňazom pôsobiacim v Ríme v reštaurácii Hostaria - Pizzeria neďaleko Vatikánu na Via del Farinone, kde sme boli na vynikajúcu taliansku pizzu. Pri vedľajšom stole sedela skupinka Slovákov z Mníchova – protagonistov spomínanej vianočnej omše, ktorí sa tam stretli pri oslave 20. výročia sobáša dvoch z nich. O chvíľu mal oslávenec – jubilujúci manžel v rukách gitaru a aj my sme sa pripojili k dobre známym náboženským piesňam: Radostná zvesť ozýva sa; Glóry, Glóry, aleluja... a ďalším. Celé osadenstvo reštaurácie, ktoré bolo z rôznych kútov sveta, tlieškalo... Takouto radosťou v tých dňoch však nedýchala len táto rímska reštaurácia, ale celý Rím. Ešte aj v nedeľu 24. apríla som si pospevoval Radostnú zvesť... Áno, spolu so státisícmi pútnikov som na slávnostnom uvedení nového Svätého Otca Benedikta XVI. prežíval v Ríme priam vianočnú radosť.

Keď som bol na pohrebe Jána Pavla II. a počúval homíliu kardinála Jozepa Ratzingera, ktorou v úžasnej jednoduchosti ohlásil radostnú zvesť, povedal som si: Tento muž by sa mohol stať novým pápežom. A stalo sa. Medzitým som si na internete prečítal jeho homíliu na začiatku konkláve, ako aj po zvolení za pápeža, ktorú mal pre kardinálov a začal som si uvedomovať jednu vec. Boh vie, čo najviac potrebuje tento svet. Počúť radostnú

zvesť. Preto nám dal za pápeža skutočného kazateľa – hlásateľa radostnej zvesti. Bolo veľa hlasov, že nový pápež, ktorý príde po Jánovi Pavlovi II., to bude mať ťažké. Zaiste... Ale spolu s otcom protosynkom Vladimírom Skybom sme uvažovali, že aj tento Svätý Otec, ktorý prichádza po veľkom pápežovi, bude mať otvorené srdcia ľudí, ak bude ohlasovať kerygmu – Ježiša Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych, keď bude ohlasovať radostnú zvesť do situácie sveta a do situácie človeka, sprítomňovať skutočnosť, že Ježiš Kristus žije uprostred svojho ľudu, že nás zahŕňa svojou láskou a požehnaním. Moje srdce napĺňa veľká radosť, pretože v slovách Benedikta XVI., rovnako ako v slovách Jána Pavla II., radostná zvesť ozýva sa... Som presvedčený, že Benedikt XVI. Bude, podobne ako jeho predchodca, celému svetu ukazovať, že Kristova Cirkev je dynamická a životaschopná a že aj dnes, a práve dnes, má čo ponúknuť človeku. V homílii v stredu 20. apríla v Sixtínskej kaplnke povedal: „Po tejto ceste, ktorou išli moji predchodcovia, chcem pokračovať aj ja s jedinou starosťou: ohlasovať celému svetu Kristovu živú prítomnosť.“ A pred začiatkom konkláve povedal: „Sme povolaní ohlasovať - nie iba slovom, ale aj životom a účinnými znameniami sviatosti «rok Pánovho milosrdenstva»“.

V piatok večer sme sa modlili pred známou ikonou Salus Populi Romani v Bazilike Santa Maria Maggiore a v sobotu dopoludnia naše prvé kroky smerovali do krypty Baziliky sv. Petra k hrobu Jána Pavla II. Najprv sme si vystáli dlhý rad, aby sme sa mohli pomodliť pri tomto vzácnom pápežovi a keď sme vystúpili opäť do baziliky, zistili sme, že kňazov púšťajú iným vchodom, kde nie sú žiadne rady. Tak sme išli ešte raz... Atmosféra pri hrobe Jána Pavla II. je veľmi výnimočná... Pútnici tam nechávajú listy s prosbami... Neviete, či sa máte modliť za neho, alebo k nemu... A tak som radšej chvilil Boha za tohto veľkého pápeža. Zastavili sme sa aj pri hrobách iných pápežov, aj pri hrobe Benedikta XV. Všade bolo plno ľudí, a tak na nás blahodárne zapôsobilá tichá modlitba v Eucharistickej kaplnke baziliky. Popoludní sme stretli čílskeho kardinála Jorgeho Medinu, ktorý 19. apríla večer na balkóne Svätopeterskej baziliky vyhlásil historické Habemus papam. Veľmi sme sa potešili stretnutiu s iniciátorom neokatechumenátnej cesty Francis-

com (Kíkom) Argüellom, ktorý sa neúnavne podieľa na novej evanjelizácii sveta. Potom sme navštívili Vatikánsky rozhlas, kde nám ukázali jednotlivé štúdiá a v slovenskej sekcii nám porozprávali o ich práci. Večer sme v Bazilike Santa Maria Maggiore koncelebrovali pri slávnostnej liturgii v západnom obrade, ktorú slávil americký kardinál Bernard Law. Počas nášho pobytu vo Večnom meste sme bývali v Russiku, kde sme sa stretli s našimi kňazmi a bohoslovcami, ktorí tam bývajú počas svojich štúdií v Ríme.

V nedeľu sa nám dostalo veľkej milosti, že sme sa mohli slávnostnej pápežskej liturgie zúčastniť v blízkosti oltára hneď za našimi otcami biskupmi a východnými biskupmi z celého sveta. Opäť som bol veľmi oslovený homíliou Svätého Otca. Začal tým, že: „je to už po tretíkrát, čo nás počas týchto veľmi intenzívnych dní sprevádzal spev litánií k všetkým svätým... Vy všetci, milí priatelia, ste práve zvolávali zástup, obrovský zástup svätých... tak aj v mojej duši oživa istota: nie som sám. Potom zaznelo to, čo vyvolalo veľký potlesk, ktorý mimochodom počas tejto homílie zaznel veľa krát: „Áno, Cirkev je živá, to je úžasná skúsenosť týchto dní... Cirkev je živá, pretože živý je Kristus, pretože On skutočne vstal z mŕtvych.“ Ďalej Benedikt XVI. zdôraznil, že Cirkev je aj mladá.

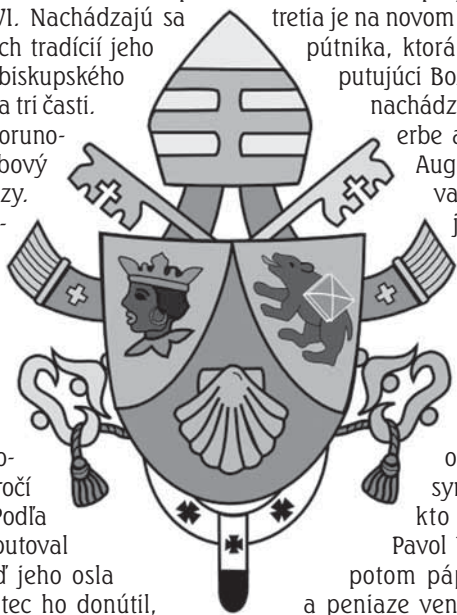
Počas slávnosti bol Svätému Otcovi odovzdaný prsteň a pálium, ktoré až veľmi pripomínalo omofor východného biskupa, čo bolo iste aj vám, podobne ako mne, také blízke a milé. Evanjelium bolo proklamované aj vo východnom obrade v gréckom jazyku. Na konci tejto nádhernej slávnosti Benedikt XVI. nastúpil do otvoreného papamobilu, z ktorého žehnal jasajúcim zástupom ľudí zhromaždeným z mnohých národov na Svätopeterskom námestí. Tu som od neho prijal požehnanie, keď prechádzal asi v päťmetrovej vzdialenosti popri nás. Po skončení tejto historickej udalosti sme ešte boli pozvaní na návštevu Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda.

Dodnes vo mne rezonujú slová nového Svätého Otca: „Mojim skutočným vládnym programom, ak to môžem tak nazvať, je to, aby som nekonal moju vôľu, aby som nesledoval moje predstavy, ale aby som sa spolu s celou Cirkvou stal počúvajúcim, aby som počúval slovo Pánovej vôle a aby som sa ním nechal viesť.“ V niektorých médiách sa objavili rôzne kritické pohľady na Benedikta XVI. Verím však, že je veľa ľudí, ktorí vedia kriticky „preosiať“ takéto mediálne správy a urobiť si svoj jasný pohľad na nového pontifika. Ja ho už mám: od prvej chvíle som nadšený a vďačný Bohu, že máme pápeža, ktorý chce byť počúvajúcim slovo Pánovej vôle, pápeža, cez ktorého slová, jemnocit, pokoru, intelekt a jasné postoje už teraz radostná zvesť ozýva sa.

Lubomír Petřík

Erb Benedikta XVI.

Svätá stolica zverejnila erb nového pápeža Benedikta XVI. Nachádzajú sa v ňom prvky starovekých tradícií jeho bavorskej vlasti a jeho biskupského erbu. Erb je rozdelený na tri časti. V prvej sa nachádza korunovaná hlava Maura, erbový znak Freisingkej diecézy. Keď ju arcibiskup Ratzinger prijal do svojho erbu, vysvetlil, že sa pre neho stala symbolom všeobecnosti Cirkvi a rasevej znášanlivosti. Druhý symbol predstavuje medvedica sv. Corbiniana, ktorý ohlasoval evanjelium v 8. storočí v bavorských krajoch. Podľa legendy tento biskup putoval cez Alpy do Ríma, keď jeho osla roztrhal medveď a svätec ho donútil, aby mu niesol batožinu až do Večného mesta. Joseph Ratzinger videl v ňom seba

obráženého biskupskými povinnosťami. Ako tretia je na novom pápežskom erbe mušľa pútnika, ktorá symbolicky zobrazuje putujúci Boží ľud. Tento symbol sa nachádza aj v jeho biskupskom erbe a zobrazuje videnie sv. Augustína o dieťati prelievajúcim mušľou more do jamky v piesku. Pripomína neschopnosť ľudského rozumu pochopiť Božie tajomstvá. Nad samotným erbom je umiestnená mitra, nie tiara. Nový pápež tak urobil ďalší krok na odmietnutie pápežského symbolu moci. Posledný, kto si nasadil tiaru, bol Pavol VI. Stalo sa to iba raz, potom pápežskú korunu predal a peniaze venoval chudobným. Pod erbom je zobrazené pálium metropolitu.

VRSK, VRCZ

Benedikt XVI. a iné cirkvi i náboženstvá

Pápež Benedikt XVI. sa 25. apríla 2005 stretol s oficiálnymi zástupcami nekatoľických cirkví a iných náboženstiev, ktorí do Ríma pricestovali ako hostia inauguračnej bohoslužby. Poďakoval sa všetkým za ich účasť na pohrebe pápeža Jána Pavla II. a na inaugurácii. Označil to za „viac, než čisto cirkevnú zdvorilosť.“

Spoluúčasť zástupcov kresťanských cirkví vo chvíli smútku Katolíckej cirkvi podľa Benedikta XVI. ukazuje, aká „opravdivá a silná je spoločná túžba po jednote“. Benedikt XVI. prítomných ubezpečil, že chce pokračovať v ceste začatej na II. vatikánskom koncile, ktorá má za cieľ zjednotenie kresťanských cirkví.

„Vaša účasť, drahí bratia v Kristovi, je napriek tomu, čo nás rozdeľuje a vrhá tieň na úplnú a viditeľnú jednotu, znamením zdieľania a podpory pre rímskeho biskupa, ktorý počíta s vašou podporou,“ povedal pápež.

Moslimovia

Potom Benedikt XVI. pozdravil aj zástupcov nekresťanských náboženstiev. Privítal najmä účasť moslimských delegátov. Zdôraznil význam rozvíjania dialógu medzi kresťanmi a moslimami. „Ubezpečujem vás, že Cirkev chce pokračovať v budovaní mostov priateľstva medzi vyznávačmi všetkých náboženstiev s cieľom hľadania skutočného dobra každého jednotlivca a celej spoločnosti,“ povedal rímsky biskup. „Svet, v ktorom žijeme, je často poznamenaný konfliktami, násilím a vojnami. Naliehavo túži po pokoji. Po pokoji, ktorý je predovšetkým Božím darom. Po pokoji, za ktorý sa musíme bez prestania modliť. Áno, pokoj je tiež úlohou pre všetkých ľudí, povinnosťou, ktorá zaväzuje predovšetkým tých, ktorí vyznávajú náboženské tradície. Naše úsilie schádzať sa a podporovať dialóg

je cenným príspevkom k budovaniu mieru na solidných základoch.“

Pravoslávne cirkvi

Voľba mena Benedikt XVI. vzbudila vo východných cirkvách veľké sympatie. Zakladateľa rehole benediktínov si uctievajú aj východné cirkvi ako svätca nerozdelenej Cirkvi. Jeho meno si dodnes radi volia mnísi aj biskupi, či už to bol predposledný patriarcha Jeruzalema, alebo dnešný zástupca patriarchu Bartolomeja I. v Svetovej rade cirkví – archimandrita Benedikt Ioannou.

Pre pravoslávnych veriacich s jeho chápaním pápežstva ako patriarchu Západu je Ratzinger prijateľnejší, ako by bol Afričan či Juhoameričan. V nich by sa manifestoval pápežský nárok celosvetového vedenia – jurisdikčný primát, čo pravoslávne cirkvi odmietajú.

Dokonca aj voči Rímu vyslovene kritický patriarcha Alexej II. z Moskvy vyjadril ako jeden z prvých svoju nádej na „novú éru vzťahov“ medzi pravoslávím a katolíckmi slovami: „Úprimne dúfam, že pápež prispeje k tomu, aby sa vzťahy s Ruskou pravoslávnu cirkvou vyvíjali pozitívnym smerom.“

Z Ekumenického patriarchátu v Carihrade tľmočil metropolita Michael Staikos vo Viedni dôveru voči Benediktovi XVI. a v jeho ešte bohatšie skúsenosti s ekumenizmom ako u doterajšieho pápeža. Jozeph Ratzinger už v r. 1975 v rakúskom Grazi vyhlásil, že Rím by vo veci pápežstva „už nemal od pravoslávia vyžadovať viac, ako dalo spoločné tisícročie“. Preto metropolita vyslovil nádej, že Jozeph Ratzinger bude aj ako pápež „naďalej v tomto duchu pracovať pre ekumenizmus.“

TK KBS, upravil J. Gradoš

UČENIE 12 APOŠTOLOV

2. Zhromažďujte sa často a hľadajte to, s čím máte ťažkosti, lebo celý čas od momentu, keď ste uverili, bude zbytočný, ak ho v poslednej chvíli nezavrhnete.

3. Lebo v posledných dňoch sa rozmnožia falošní proroci a zvodcovia. Ovce sa zmenia na vlky a láska sa premení na nenávisť.

4. Keď sa teda rozmnožia neprávosťi, budú sa ľudia navzájom nenávidieť, prenasledovať a zrádzať. Potom sa zvodca sveta zjaví ako Boží Syn, bude robiť znamenia a zázraky. Zem bude vydaná do jeho rúk a on bude konať zločiny, aké sa nestali nikdy od počiatku sveta.

5. Potom príde na ľudské pokolenie oheň skúšok a mnohí budú zvedení a zblúdia. Iba tí, ktorí vytrvávajú vo svojej viere, budú zachránení od prekliatia.

6. Potom sa zjavia znamenia pravdy. Prvé znamenie bude otvorené nebo, potom bude nasledovať zvuk poľnice a tretím znamením bude vzkriesenie mŕtvych.

7. Nie však všetkých mŕtvych, ale ako bolo povedané: „Príde Pán a s ním všetci svätí.“

8. Potom svet uvidí Pána prichádzajúceho na nebeských oblakoch...

Róbert Horka

PANE, ZOSTAŇ S NAMI

APOŠTOLSKÝ LIST MANE NOBISCUM DOMINE JEHO SVÄTOSTI PÁPEŽA JÁNA PAVLA II. BISKUPOM, KŇAZOM A VERIACIM K OKTU EUCHARISTIE OKTÓBER 2004 – OKTÓBER 2005 (na pokračovanie)

ÚVOD

1. Pane, „zostaň s nami, lebo sa zvečerieva“ (Lk 24, 29). To sú naliehavé slová pozvania, ktorými sa dvaja učeníci obrátili na pocestného, ktorý sa k nim pripojil večer po zmŕtvychvstaní cestou do Emauz. Naplnení sklúčenými myšlienkami nevedeli si predstaviť, že práve tento neznámy by mohol byť ich Majstrom, ktorý vstal z mŕtvych. Jednako pociťovali vnútorné planutie, zatiaľ čo sa s nimi rozprával a vysvetľoval im zmysel Písem (porov. verš 32). Svetlo slova roztápalo tvrdoš ich srdca a otváralo im zrak (porov. verš 31). V tieni končiaceho sa dňa a v tme naplňujúcej vnútro bol onen pocestný lúčom svetla, ktorý prebúdza nádej a otváral ich duše túžbe po plnom svetle. „Zostaň s nami,“ prosil ho. A on súhlasil. Krátko nato im Ježišova tvár zmizla, no Pán potom zostal s nimi, a to za závojom „lámaného chleba“, pred ktorým sa im otvorili oči.

2. Obraz emauzských učeníkov je veľmi vhodný, aby dal smerovanie roku, v ktorom sa Cirkev bude osobitným spôsobom usilovať prežívať tajomstvo Najsvätejšej Eucharistie. Na cestách našich problémov a našich nepokojov, niekedy i našich hlbokých sklamaní, chce nám byť božský „pocestný“ naďalej sprievodcom, aby nás vysvetľovaním Svätého písma uvádzal do chápania Božích tajomstiev. Keď sa stretnutie stáva plným, do svetla slova vstupuje svetlo vychádzajúce z chleba života, ktorým Kristus v najvyššej forme naplní svoj prísľub: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28, 20).

ANKETA

Čo očakávate od Benedíkta XVI.?

Michal, seminarista

Určite to, že bude zastávať rovnaké postoje ako jeho predchodca Ján Pavol II., najmä čo sa týka otázok interupcií, eutanázií, homosexuálnych manželstiev... Nech

je otvorený aj k ekumenickej téme a dialógu s inými náboženstvami. Nech je kúskom kvasu, ktorý prekvásí celé cesto.

Ivana, vysokoškoláčka

Neočakávam nič zvláštne. Pán dobre pozná svojho služobníka. Je len na nás veriacich, aby sme v modlitbe vyprosili silu pre nového pastiera, aby pod vedením

Svätého Ducha viedol svoje stádo v pokoji a láske. A takto priviedol Boží ľud k Otcovi. Preto, nebojme sa!

Ondrej, dôchodca

Očakávam, že bude pokračovať v tom istom ako Ján Pavol II. Je dobre, že je zvolený. Má všetkých zjednocovať, viesť k viere a jednote. A nielen kresťanov.

Ľubo, predavač

Aby viedol všetkých ľudí a tým prispel k tomu, aby nebola veľká kriminalita a tiež, aby mohol mať každý zamestnanie.

Jana, zástupca vedúcej

Charizmou ani prácou nenahradí toho predchádzajúceho.

Gabriela, dôchodkyňa

Podľa mňa bude pokračovať v tom, čo začal Ján Pavol II. Už nič nové neurobí.

Helena, dôchodkyňa

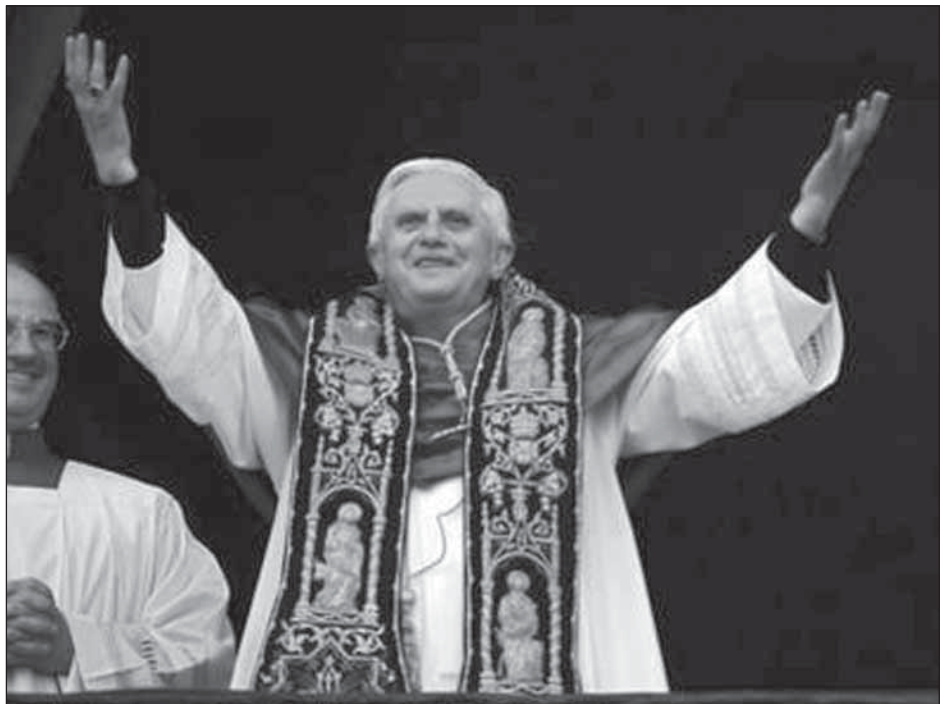
Je ťažké povedať, čo od neho očakávať. Podľa mňa mali zvoliť mladšieho. Pre staršieho je to už záťaž zastávať túto službu a zvlášť v dnešnej dobe.

Ladislav, robotník

Je mi ťažko vyjadriť sa. Ja ho nepoznám.

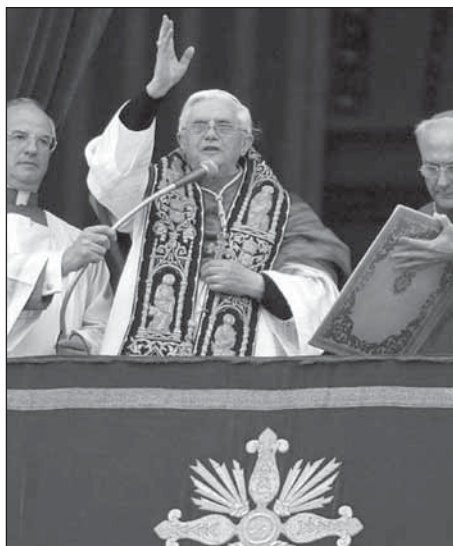
Peter Laca

Snímka: www.tageschau.de

Nový pápež sa nebojí o budúcnosť Cirkvi

dikta XVI. boli slová, ktorými pozdravil zbor kardinálov bezprostredne po svojom zvolení za pápeža: „Napriek všetkému v mojom srdci prevažuje toto najhlbšie poďakovanie sa za dar Božej milosti. Túto skutočnosť považujem za osobitnú milosť, ktorú mi vyprosil môj ctihodný predchodca Ján Pavol II. Zdá sa mi, akoby jeho silná ruka tísila moju, zdá sa mi, že vidím jeho usmievajúce sa oči a že načúvam jeho slovám, ktorými sa v tejto chvíli obracia osobitne na mňa: NEBOJ SA!“

Snímka: www.handesblatt.com

Keď si uvedomíme, v akej dobe začína nový pápež svoj pontifikát, mnohí z nás si pomyslia, že to bude mať ťažké. Napriek tomu pri inauguračnej slávnosti na Námestí sv. Petra z jeho očí blýskal oheň radosti a pastoračného zápalu. Napokon, jeho slová to jasne potvrdzujú: „Nebudem šetriť sily a zápal a budem pokračovať v sľubnom dialógu s rozličnými civilizáciami, aby zo vzájomného porozume-

obavám z budúcnosti Cirkvi, ktoré vyslovujú mnohí odborníci, Benedikt XVI. ostáva pokojný a pripravený s jasným plánom vpadnúť do dejín Cirkvi a ľudstva vôbec: „Pripravujem sa nastúpiť do tohto osobitného úradu v službe odovzdaním sa univerzálnej Cirkvi, ponížením sa do rúk Božej prozreteľnosti.“

Nový pápež sa naplno odovzdáva Cirkvi, aby jej slúžil. Akej Cirkvi? Tej, o ktorej pred mnohými rokmi on sám - ešte ako kardinál - prorokoval, že bude menšia a v mnohom bude musieť začínať odznova. „Na kresťanstve je úžasné to, že má stále šancu začínať znova.“ To však spôsobí vnútorné prehĺbenie a zjednodušenie. Potom začne z Cirkvi prúdiť veľká sila. Ľudia, ktorí žijú v úplne naplánovanom svete, začnú trpieť nekonečnou samotou. A v tom sa začnú objavovať malé spoločenské veriacich.

Keď kardinál povedal, že sa Cirkev zmenšuje, zo všetkých strán mu vyčítali pesimizmus. On to však nazýva len obyčajným realizmom – skutočnosťou. Naozaj, v Európe podiel kresťanov ubúda. Tie časy, keď celá dedina smerovala v nedeľu do chrámu, sú už za nami. Budúci pápež uvádza príklad nemeckého mesta Magdeburg, kde je už len 8% všetkých kresťanov dohromady. Doba, keď sa pojem Cirkvi spájal s pojmom ľud, je preč. Ale netreba mať strach, lebo „všeľudová“ Cirkev nie je ničो nevyhnutné a bezpodmienečné. Veď Cirkev prvých troch storočí bola iba malou Cirkvou, a napriek tomu sa neizolovala iba do seba, ale venovala pozornosť chudobným, chorým, núdnym... Nachádzal v nej priestor každý, kto hľadal vieru v jedného Boha. Bola teda malá, ale široko otvorená voči druhým. Kardinál Ratzinger hovorí, že „toto vedomie, že nie je uzavretým klubom, ale trvale otvorená pre každého, je neoddeliteľnou sú-

časťou Cirkvi“. Preto napriek „zmenšovaniu“ cirkevných obcí, ktoré sú badateľné v našej dobe, sa netreba báť, ale zachovať si tú formu otvorenosti. „Cirkev musí ostať vnútorne otvorená.“

Benedikt XVI. preto vyzýva všetkých veriacich, aby sa stali misionármi, ale v tom zmysle, že budú ponúkať spoločnosti tie hodnoty, ktoré by mali formovať jej svedomie. Každý veriaci kresťan musí cítiť osobnú misionársku zodpovednosť, teda každý sa musí zapojiť do

sa očakávajú práve od tých ľudí, ktorých vnútorne zasiahla viera.

Je nepochybné, že Cirkev bude čím ďalej, tým viac žiť v odkresťančenej spoločnosti, najmä v kolíske kresťanstva - Európe. Vystáva tu otázka: Ako sa to Cirkev naučí? Benedikt XVI. sa toho nebojí, ale prízvukuje, že „Cirkev bude musieť vytvárať nové putujúce spoločenstvá, obce veriacich sa budú musieť vzájomne silnejšie podporovať a povzbudzovať vo viere“. Keďže dnes už viac-menej nejestvuje

aby sa nestalo sektou, farnosť zasa potrebuje „hnutie“, aby neustrnula.“

Pápež si celkom reálne uvedomuje aj nové nebezpečenstvá pre vieru. Cirkev bude musieť žiť v spoločnosti, ktorá preferuje iba umiernené, prispôsobivé, čiže akési „neškodné“ kresťanstvo, zatiaľ čo nositeľov autentickej viery chce diskreditovať ako „fundamentalistov“ alebo im dať nálepku „konzervatívny“. Bolo to veľmi zreteľne viditeľné práve pri voľbe nového pápeža, keď sa spoločnosť dohadovala o možnom pápežovi, či bude liberálny, konzervatívny, alebo niečo medzi tým. Benedikt XVI. – konzervatívny (ako ho nálepkoval svet) – si myslí, že kresťania sa už nebudú verejne prenasledovať, to by bolo trochu staromódne, ale bude sa postupovať celkom tolerantne a otvorene. Ale o to rozhodnejšie budú označovať niektoré veci za fundamentalistické, budú ich vynechávať aj vtedy, keď pôjde o skutočné otázky viery. Treba sa však postaviť na odpor proti diktatúre zdanlivej tolerancie, ktorá označuje vieru za netolerantnú. Na margo toho pápež hovorí takto: „Viera nevyhľadáva konflikty, viera chce len priestor slobody a vzájomnej znášanlivosti. Viera je zviazaná najvyššou vernosťou voči Bohu a musí podľa situácie rátať aj s celkom novým druhom konfliktov.“

Pápež Ján XXIII. povedal, že patrí do Cirkvi, ktorá je večne mladá a ktorej dielo bez obáv kráča do budúcnosti. Benedikt XVI. vo svojej úvodnej reči pred zborom kardinálov povedal podobne aj o Jánovi Pavlovi II., že zanechal Cirkev odvážnejšiu, slobodnejšiu, mladšiu. Cirkev, ktorá vyrovnane hľadá na minulosť a nemá strach z budúcnosti. Aj nový pápež vidí predovšetkým mladost Cirkvi. Vidí mladých ľudí, ktorí chcú žiť vieru a svedčiť o Ježišovi, vidí nové hnutia, vidí nové nadšenie z viery. Napriek kritikám Cirkvi – ktoré môžu byť niekedy oprávnené – sa teší, lebo radosť z Krista je vždy väčšia. Hovorí: „Smieme kráčať do budúcnosti s útechou, lebo Pán celkom zjavne svoju Cirkev nikdy neopúšťa. S touto nádejou môžeme hľadať do budúcnosti.“

Miroslav Hricík

Sníмка: V. Skyba

diela novej evanjelizácie, o ktorej tak často hovoril Ján Pavol II. Podľa toho by mal každý hľadať cesty, ako nanovo prinášať evanjelium do prostredia, v ktorom žije, pracuje, v ktorom relaxuje. Naporúdzi je Kristovo podobenstvo o kvasu: „Nebeské kráľovstvo sa podobá kvasu, ktorý žena vezme a vmieša do troch mier múky, až sa všetko prekvási“ (Mt 13, 33). Podľa toho evanjelium musí formovať a ovplyvňovať národ a účinkovať ako kvas. Cirkev dneška teda musí prejavovať veľa fantázie, aby evanjelium neprestalo účinkovať na verejnosť. Na to nie je bezpodmienečne nutné množstvo „kvasu“. Práve malému spoločenstvu učeníkov Ježiš povedal, že musia byť kvasom a soľou zeme (porov. Mt 5, 13). Zdôrazňuje sa pritom práve málopočetnosť.

Budúci pápež sa domnieva, že do Cirkvi budúcnosti prídu iné temperamenty, iné charizmy, nové výrazové formy a tie dajú Cirkvi novú tvár. Kristova Cirkev momentálne nepotrebuje reformátorov, ale ľudí, ktorých „kresťanstvo vnútorne uchvátilo, ktorí ho prežívajú ako šťastie a nádej a ktorí sa v ňom stávajú milujúcimi ľuďmi. A takýchto ľudí nazývame svätcami“. Ozajstnými reformátormi Cirkvi boli vždy svätci. Prostredníctvom nich sa Cirkev stávala jednoduchšou a otvárala sa okolitému svetu. Benedikt XVI. si myslí, že teraz určite neprídu reformy z veľkých fór a synód, hoci i to je potrebné, ale prídu od presvedčivých osobností, akými boli páter Pio, matka Terézia z Kalkaty či Gianna Berettová – Mollová. Každý musí pochopiť, že Cirkev nemôže dávať svetu nijaké príkazy, ale môže mu v bezradnosti poskytnúť odpovede, ktoré

všeobecné kresťanské ovzdušie, kresťania sa naozaj musia navzájom podporovať. Už dnes jestvujú iné formy, hnutia, v ktorých sa vytvárajú takéto spoločenstvá. V Cirkvi s novou tvárou človek musí pociťovať a prakticky zažiť vzájomnú podporu, oporu a „spolupútnictvo“. Ľudia sa budú musieť naučiť zblížovať a toto zblížovanie ich obohatí. A to nielen v spoločenstve, ale i vo farnosti, ktorá aj naďalej ostáva, podľa kardinála Ratzingera, základnou bunkou života Cirkvi. Práve medzi farnosťou a „hnutím“ je potrebná určitá výmena. „Hnutie potrebuje spojenie s farnosťou,

Púť po stopách eucharistických zázrakov

Osemdňový pútnický zájazd od 18.-24.9.2005 po stopách eucharistických zázrakov, kde prežijete dni plné dojmov, zážitkov a duchovnej posily na tých miestach, ktoré môžu byť pomôckou pre oživenie viery v prítomnosť Ježiša Krista v Najsvätejšej Eucharistii.

Počas púte navštívite mestá, ktoré sú posiate eucharistickými zázrakmi – Loreto, Lanciano. L'Aquila, Rím, Orvieto, Siena, Pisa a Florencia.

Cena zájazdu: 7 700 Sk.

V cene je zahrnuté: doprava klimatizovaným autobusom, 5x nocľah s raňajkami, kňaz, sprievodca, poistné, metro (doprava po Ríme).

V cene nie je zahrnuté: vstupenky, asi 20 EUR (nie sú povinné), vreckové.

Prihlásiť sa je možné u PaedDr. Františka Dancáka na tel. č. 0908 561 021. S prihláškou je potrebné odovzdať osobné údaje a zálohu 2000 Sk.

**BUCHALA – J., s.r.o.
Priemyselná 25
085 01 Bardejov**

Ako dostať rodičov do polepšovne

Otázka: Moji rodičia sú strašne staromódni. Nikde ma nechcú púšťať. Môžem len na zbor a z času na čas na stretko. Do mesta so spolužiačkam, alebo na zábavu ma vôbec nepúšťajú. Obávam sa, že si nikoho nenájdem a ostanem stará dievka alebo pôjdem do kláštora.

Jana, 14 r.

Úsmevom:

Otecko vysvetľuje svojej rato-
lesti: -Do školy musíš chodiť!

-Ale mne sa nechce!

-Musíš, lebo sa musíš stať rozumným
a inteligentným.

-Aj tak nechcem, otecko, ja chcem byť
ako ty.

Rodičia sa pýtajú kňaza, či môžu svojho ma-
lého- iba tak výchovne, nie s hnevom- udrieť po
zadku.

Odpoveď: Naves et pueri aposteriori regun-
tur – Lode a malí chlapi majú kormidlo na
zadku.

-Mamička, čo si želáš, aby som ti kúpil na
narodeniny?

-Mne urobíš radosť aj tým, keď sa budeš
dobro učiť.

-Mami, tak ja ti predsa len niečo kúpim...

Hovorí hosť panej domu: -Ten váš synček je taký
rozkošný. Má taký nevinný pohľad...

-Prepánajána, Miško, čo si zase vyvedol?

Anketa: MYSLÍŠ SI, ŽE ŤA RODIČIA OBMEDZUJÚ?

MÁRIA, 14: „Obmedzujú ma iba v tých prí-
padoch, keď si myslia, že je pre mňa niečo
nevhodné alebo nebezpečné. To je, myslím
si, spravodlivé.“

MARTINA, 18: „Moji rodičia nemajú so
mnou problémy, pretože nepijem, nefajčím,
neflákam sa s chalanmi. No aj tak sa vždy nájde
niečo, v čom som nimi obmedzovaná. Stopercentne
viem, že aj ja budem svoje deti obmedzovať, pretože
prichádza doba, keď si 11- ročné deti dovoľia to, čo
25-roční ľudia.“

KATKA, 14: „Niekedy. Myslím si, že to robia z lás-
ky, pretože v tomto veku sú potrebné určité hranice,
aj keď sa nám to nie vždy páči.“

TOMÁŠ, 16: „Moji rodičia ma v ničom neob-
medzujú, ale asi by ma obmedzovali, keby som
robit hlúposti. Vedia, že mám vlastný rozum,
viem, čo robím a som dostatočne zodpovedný.
Ak sa raz stanem otcom, budem obmedzovať
moje deti vtedy, ak si samy neuvedomia, že
to, čo robia, im neprináša ošoh, ale len ich
vlastnú skazu.“

MAROŠ, 15 A POL: Áno, zatiaľ si nemô-
žem dať melír.

MIRIAM, 14: Ani nie. Môžem ísť vonku
kedykoľvek chcem, ale len do určenej hodiny.
Keď ju však prekročím, nič sa nedeje.

Rodičovská starostlivosť je Boží zázrak lásky,
obetavosti, odpúšťania a všetkého dobrého.
Bez nej by sme boli veľmi chudobní a, ako nám
potvrdzujú vedecké psychologické štúdie, bez
nej sa dieťa nevyvíja, zvlášť po duchovnej
a citovej stránke, správne. Prvé povzbu-

v tom, aby im úplne dôverovali. Totiž, ak sa rodičia
naučia úplne dôverovať deťom, dávajú im slobodu
pri naplňaní ich plánov, trávenia času a plnení si
povinností a sú šťastní, že sa môžu na svoje deti
spolahnúť. Otázka znie, ako sa takí rodičia vycho-
vávajú? Tak aspoň pár zásad takejto výchovy:

- dialóg (nie
tvrdá hnevľivá vý-
mena názorov),
s úctou si vypočúť
a uvažovať o tom,
čo mi hovoria ro-
dičia a s veľkou
trpezlivosťou
predkladať svoje
predstavy a argu-
menty. Cez dialóg
sa podarí vyriešiť
veľmi veľa rozdi-
elnych názorov
a rodičia postup-

Floris Gabriel: Prebuď svoje srdce, s.119

denie a rada pre teba z mojej
strany je teda nasmerovaná
na tento problém. Skús
možno v rámci večernej
modlitby alebo v inom,
tebe vyhovujúcom, čase
rozmyšľať a dávať si od-
povede na otázku: „Majú
ma rodičia radi a chcú moje
dobro?“ Ak si úprimne preberieš
všetky „pre“ a „proti“ v postoji tvoj-
jich rodičov k tebe, určite uvidíš ich
postoj inak a budeš Bohu ďakovať,
že ich máš, aj za to, akí sú.

Druhá vec, ktorú je potrebné
povedať: štrnásť rokov je vek,
keď už má dieťa, zvlášť dievča,
isté svoje predstavy a plány
a svoj, už dosť samostatný,
rozum, ale je potrebné vedieť,
že ako nás, povedzme štrnásť
rokov, vychovávali rodičia, tak
musíme aj my od istého času
s veľkou trpezlivosťou vychovávať
rodičov. Čo je predmetom tejto vý-
chovy? Deti musia vychovávať rodičov

ne pochopia, že deti majú dobré názory, úmysly
a prejavujú sa rozumnosťou.

- zodpovednosť, pre rodičov je to znak duchovnej
dospelosti dieťaťa. K prejavom zodpovednosti patrí
plnenie si svojich povinností (urobená zverená práca
okolo domácnosti, poriadok v osobných veciach,
študijné výsledky). Prejavom zodpovednosti je aj
vedieť dodržať slovo a byť pravdivý (napr.: idem
tam a tam a prídem vtedy a vtedy, a to na minútu
presne, informovať rodičov o mimoriadnych zme-
nách programu, a tak ich nevystavovať strachu,
či sa niečo nestalo, a keď sa niečo stane, povedať
pravdu).

- modlitba, i keď ju spomínam nakoniec, rozhod-
ne s ňou treba začať. Nemyslím na detské modlit-
bičky za rodičov, ale na zvolávanie Svätého Ducha
sebe aj rodičom, aby vo svetle a múdrosti Svätého
Ducha sa budoval dialóg, porozumenie, vzájomné
pochopenie a rozmnožovala sa pravá láska v tomto
vzťahu potrebnom pre obe strany, tak pre rodičov,
ako aj deti.

Modlitba je tiež rozhodne najlepším návodom,
ako si vyprosiť dobrého životného partnera alebo
svetlo rozpoznanie svojho budúceho povolania.
Nepatrí sa pohrdáť ani slobodnými, ani zasvätenými
osobami a v štrnástich rokoch sa ešte nemusíš obá-
vať o svoju budúcnosť, ale skôr štúdiom a zodpoved-
nosťou sa na ňu pripravuj. Ver, že ak sa budeš mať
vydať a pristúpiš k tomu s vierou a modlitbou, Boh
ti dá spoznať toho pravého hoci aj na autobusovej
zastávke, v obchode, v práci alebo v čakárni. Boh
je nádherne vynaliezavý. Modlitba s vierou otvorí
tvoje srdce doširoka a uschnopní ťa vnímať Božie
dary, prijímať ich a byť šťastnou.

Pokoj a požehnanie tebe aj tvojím rodičom
a kamarátom!

o. Michal

1. Rodičia majú vždy pravdu.
2. Ak ju nemajú, modlí sa, aby si mal silu prijať bod 1.

dobré rady
k ni(e)čomu

Zlaté teľa

Ku komu sa utieka padnutý človek, ak sa nachádza v skúške? Na koho sa obráti, ak je v hĺbke pokúšaný? Môžeme povedať, že v tejto situácii sa človek obracia na toho, ktorý ho zrodil v strome pozemského raja, čiže na Zlého. Takáto je skúsenosť Izraela na púšti.

Mojžiš vystúpil na vrch, aby prijal od Boha tabule Zmluvy a Izrael nemôže zniesť jeho neprítomnosť. V istom momente sa už nemôže pozeráť do výšky, lebo na nikoho nečaká. Z výsosti príde spása, hovorí Izaiáš, ale Izrael obráti zrak k sebe samému a rozhodne sa urobí zlaté teľa, aby ho ďalej viedol po púšti (Ex 32, 1-6).

Zlaté teľa má jasné známky modlárstva, ktorému nás svet podrobuje.

Na prvom mieste označuje podrobenie sa človeka bohatstvu, ktoré ho očarúva a bráni mu poslúchať Boha a páčiť sa mu.

Po druhé, teľa, mladý junec, v kultúre izraelského ľudu je symbolom plodnosti, čo dáva pochopiť, že človek sa realizuje ako taký bez potreby Boha, ba navyše, že Boh je akousi prekážkou rastu človeka a treba ho odmietnuť, zavrhnúť ako niečo škodlivé. My vieme veľmi dobre, že tento druh filozofie často prednášajú mnohí „inteligentní“ doktori na mnohých našich školách a univerzitách.

Po tretie, toto postavené teľa je nehybné a treba ho prenášať z jedného miesta na druhé. To vyjadruje pokúšenie - hriech človeka, ktorý nedovoľuje, aby jeho život niekto dirigoval, dokonca ani Boh, a preto si vyrába boha na mieru svojich ambícií a svojho moz-

gu, ktorým môže manipulovať podľa svojich chútok.

Takto Izrael bude toto zlaté teľa prenášať, kadiaľ chce, a nič nechce vedieť o Bohu, ktorý ho má viesť a priviesť do zaslúbenej zeme.

Snímkou: archiv redakcie

Ako vidíme, tento text Exodu vyjaví tú najhlbšiu skutočnosť padnutého človeka: obranu svojej autonómie, a Boha prítom považuje za votrelca.

Ježiš, v ktorom sa splnia všetky Písma a ktorý si uvedomuje celé dejiny izraelského ľudu, takisto vo svojej beznádejnosti pred skúškou nám povie: „Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ (Mt 11, 28).

Ježiš je Otcovou odpoveďou zoči-voči skúške, zúfalstvu, pokúšeniu človeka. Izrael v situácii pokúšenia a utrpenia, hoci akokoľvek sa obzeral vôkol seba, nevidel, o koho by sa oprel, a videl hriech - zlaté teľa ako riešenie. Človek viery v rovnakej situácii pokúšenia a utrpenia už nemá ako jedinú východisko hriech - podvod Zlého, ktoré, okrem toho, je falošné. Sv. Pavol hovorí, že mzdou hriechu je smrť (Rim 6, 23), čiže vnútorná deštrukcia osoby; ale tento človek viery sa opiera a posilní v Ježišovi Kristovi, ktorý prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie (Jn 10, 10).

Po tom, čo si Izrael zostrojil zlaté teľa, povedal Boh Mojžišovi: „Chod, zostúp, lebo tvoj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, zle robí“ (Ex 32, 7).

Toto naliehanie Boha na Mojžiša, aby zostúpil, lebo jeho ľud zablúdiť, uzatvára v sebe prorocstvo a prísľub, ktoré odhaľujú nekonečnú lásku Boha voči človeku.

A naozaj, o niekoľko storočí neskôr Boh Otec povie Ježišovi: „ZIDI; ZOSTÚPI!“, lebo človek, ktorý vyšiel z mojich rúk, nedokáže vyjsť z hriechu, nenachádza cestu ku mne.

A Ježiš zostúpi ako rosa do panenského lona Panny Márie a stane sa jedným z nás, podobný vo všetkom, okrem hriechu, a povie nám: „Nechajte zlaté teľa, lebo ja som CESTA, PRAVDA A ŽIVOT, aby ste došli k Otcovi.“

IGLESIA SIN FRONTERAS
P. Antonio Pavia, Quito - Ecuador
Preložila E. Ilečková

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Náš prepoďobný otec Arsenius Velký (8. máj)

Pochádzal z Ríma, kde sa narodil v roku 354. Hoci získal prakticky najvyššie vzdelanie, aké v tom čase existovalo, nevybral si svetskú kariéru, no život zasvätený Bohu. Najprv ako diakon miestnej cirkvi, neskôr ako mních na rozličných miestach sveta. Zomrel vo veku deväťdesiatpäť rokov. V jeho životopise sa môžeme dočítať aj nasledujúci príbeh.

V roku 383 začal cisár východnej časti Rímskej ríše Teodóz Velký (379 – 395) hľadať učiteľa pre svojich synov Arkadia a Honória. Túžil po vychovávateľovi, ktorý by bol schopný odovzdať jeho deťom nielen svetskú, ale aj božskú múdrosť, ktorý by sa vyznal nielen vo filozofii a vede, ale vynikal aj cnostným kresťanským životom. Poslovia stretli množstvo vzdelaných ľudí, ale tí nevedeli hlboko nábožný život. Objavili aj veľa nábožných ľudí, ale tí sa nevyznali vo svetských náukach. Z uvedeného dôvodu cisár Teodóz poslal panovníkovi západnej časti Rímskej ríše Graciánovi (375 – 383) list s prosbou, aby mu poslal takého učiteľa, ak ním disponuje. Gracián sa poradil s rímskym pápežom Damazom (366

– 384), ktorému povedal: „Bolo by pre naše kráľovstvo hanbou, keby sme v ňom nenašli človeka cnostného i vzdelaného, akého si žiada cisár Teodóz...“ Napokon spoločne dospeli k presvedčeniu, že uvedené požiadavky spĺňa diakon Arsenios.

Obidvaja si ho dali predvolať a predostreli mu žiadosť, aby odcestoval do Konštantínopola. Arsenios sa všemožne vyhovárať, že všetky svetské náuky už dávno zanechal a všetky výroky vzdelancov už dávno zabudol, ale márne. Čím viac sa vzpieral, tým viac trvali na svojej žiadosti so zdôvodnením, že ide o záležitosť užitočnú nielen pre štát, ale aj pre dobro Božieho ľudu.

Keď Arsenios pricestoval do Konštantínopola, cisár Teodóz ho privítal s veľkými poctami a povedal: „Ty im teraz budeš viac otcom ako ja, pretože je ťažšie ich vychovať, než splodiť... Všetko toto ti hovorím v prítomnosti svojich synov, aby to oni sami počuli a videli. Nehľad na to, že sú cisárovými synmi, ale vychovávajú ich v poslušnosti a podriadenosti sebe. Chceme totiž, aby sa ti podrobovali vo všetkom ako svojmu otcovi a učiteľovi a aby fa poslúchali ako tvoje deti a učenci.“ Arseniovi dal miesto medzi svojimi poradcami a prikázal, aby ho všetci nazývali nielen otcom jeho detí, ale tiež otcom jeho samého. Volali ho preto „otec pána a jeho

detí“. Neskôr, keď Arkadios a Honorius prijímali iniciačné tajomstvá (krst, myropomazanie, Eucharistia), stal sa ich krstným otcom.

Arsenius veľmi dôsledne plnil svoju úlohu a učil cisárovi deti gréckym i latinským knihám, vzdelával ich vo Svätom písme a viedol k nábožnému životu. Zvyčajne ich prítom nechával sedieť na tróne, pričom on stál vedľa nich. Keď sa cisár dozvedel, že im prejavuje takúto úctu, trval na tom, aby Arsenios sedel na tróne a jeho synovia stáli pred ním. Povedal totiž: „Ak sa naučia mať bázeň pred Bohom, ak budú zachovávať jeho prikázania a budú mu milí cnostným životom, nebeský kráľ, ak toho budú hodní, ustanoví ich za kráľov na zemi. Ak však budú hlúpi a nehodní kráľovského trónu, nech radšej vôbec nekraľujú. Prosím Boha, aby ich radšej zobral z tohto života v mladom veku, než by im dovolil vyrásť v zlobe na záhubu vlastnej duše i duší ostatných ľudí.“

Arsenius je vynikajúcim príkladom harmonického spojenia vzdelanosti a nábožnosti, ktoré, žiaľ, ani dnes nie je bežnou záležitosťou. Správanie cisára Teodóza je zasa ukážkou správneho kresťanského postoja k výchove detí.

Marcel Gajdoš

„Milý Teofil, v prvej knihe som rozprával o všetkom, čo Ježiš robil a učil od začiatku až do dňa, keď dal skrze Ducha Svätého príkazy apoštolom, ktorých si vyvolil, a vzatý bol do neba“ (Sk 2, 1-2).

Svätý Lukáš – autor evanjelia (porov. Lk 1, 3), ktoré nazval „prvou knihou“, vo svojej „druhej knihe“ (Skutky apoštolov) znova pripomína Teofilovi, čo všetko Ježiš robil a učil od začiatku a ako o tom apoštolov utvrdzoval aj po svojom vzkriesení, kým bol vzatý do neba. On, jediný z evanjelistov, ktorý nám zapísal Ježišovo nanebovstúpenie, zaznamenal aj Kristov príkaz apoštolom, aby neodchádzali z Jeruzalema, kým sa nesplní Otcovo prisľúbenie o zostúpení Svätého Ducha. Až potom, keď na nich zostúpi Svätý Duch, dostanú silu a budú mu svedkami – počnúc od Jeruzalema, „až po samý kraj zeme“.

Byť Kristovými svedkami sa netýka len apoštolov, ale aj všetkých tých, ktorí uverili v jeho meno, tých, ktorí sa stali Božimi deťmi (porov. Jn 1, 12). Život je dosť dlhou príležitosťou, aby sme si to uvedomili. Sv. Ignác z Loyoly povedal, že len tí, ktorí to pochopia, „vstúpia do slávy jeho zmŕtvychvstania“.

* * *

„Iní zasa zakúsili výsmech a bičovanie, ba aj okovy a väzenie... Oni, ktorých svet nebol hoden...“ (Hebr 11, 36; 38).

Kto boli tí, ktorí sa takto osvedčili vo viere?... Kardinál J. Ch. Korec o mučeníkoch 20. storočia píše: „Človek označený za nepriateľa robotníckej triedy bol na tom horšie ako dobytok. Vyšetrovaným vytĺkali zuby. Vyšetrovaní ľudia boli trýznení hladom, smädом a bitkou... Aká tu úcta k človekovi? Kňaz... bol od roku 1951 tri roky vo vyšetrovacej väzbe – v tmavých pivničných celách v Bratislave, bez matracu, jedla a vody, na výsluch ho vodili vždy so zaviazanými očami. Zaspávali ho nadávkami, budili ho aj trikrát za noc na výsluchy... Ľudia vydaní napospas vyšetrovateľom stáli sa po niekoľkých týždňoch ruinami...“ (Zločiny komunizmu I., s. 13). Podľa svätého Pavla by naozaj „nestačil čas“ (Hebr 11, 32), keby sa toto všetko malo vyrozprávať.

Š. Paulíny sa v tejto súvislosti pýta: „Kde sa vzalo v našom trpkým osudom skúšanom národe toľko nízkosti, mravnej biedy, zloby, ba dokonca ochoty k zločinom?“ (Zločiny komunizmu, s. 18).

Ježišove slová sa tu doslova plnia: „Budú vás prenasledovať..., uväznia vás, budú vás vládčiť pred kráľov a vladárov pre moje meno...“ (Lk 21, 12). „To všetko vám budú robiť pre moje meno, lebo nepoznajú toho, ktorý ma poslal“ (Jn 15, 21).

-fd-

„Nehnevaj sa na Pána, že ťa nestvoril ružou, keď si fialka!“

Kameň je už od hrobu odvalený, Ježiš Kristus z mŕtvych vstal! To sú slová, ktoré som so srdcom plným vďaky a viery adresovala môjmu bývalému svedníkovi - môjmu duchovnému vodcovi. Tak, ako mal účasť na mojej ceste kalváriou, tak som túžila podeliť sa s ním o radosť, že sa môj život opäť niekam pohol...

Už ako malé dieťa som mala v sebe veľkú túžbu byť dobrou, byť cnostnou. Netúžila som nejako zvlášť po tom, aby som dostávala lásku, ako skôr...jednoducho, túžila som po obeti, priťahovalo ma hrdinstvo. Videla som utrpenie aj vo svojej vlastnej rodine a chcela som prispieť k tomu, aby všetko bolo lepšie. Od malička mi mama hovorievala, keďže sme nemali dostatok materiálnych potrieb, že duchovné dary majú väčšiu cenu, a tak nás dokázala do určitej miery uspokojiť. Ale bola som citlivá, až precitlivená. Hanbila som sa za seba a moja zakomplexovanosť ma viedla do úzadia. V chráme som si ako malé dieťa uvedomovala, že je predsa len niekto, kto ma chápe, kto trpel takisto ako ja v ťažkých chvíľach. Zdalo sa mi, že život sa so mnou nemazná, že nemám právo na to, po čom túžim. Veľakrát som musela prijať aj poníženie, cítila som sa ako odsúdená...

Neskôr som pocítila prijatie zo strany svojich spolužiakov. A v 15 rokoch som sa stretla s mladými kresťanmi a ich láska ma pritiahla do Božieho chrámu už nielen v nedeľu. Po tomto prijatí zo strany mladých som začala neskôr Pána spoznávať cez edíciu Cesta k pravde a získavať určitú sebadôveru. Uvedomovala som si ho natoľko, nakoľko to vo mne vyvolalo rozhodnutie a stále nové rozhodnutia patriť mu radikálne celá. Nečudo, že po ukončení školy smerovali moje kroky do rehole - na Karmel. Po 3 týždňoch som sa však musela vrátiť, pretože som cítila, že nevládzem žiť takým spôsobom života a taktiež som nemala vyriešený vzťah s chlapcom. Nikdy som nerozmýšľala nad iným spôsobom odovzdanosti sa Pánovi. Svoj návrat som považovala za veľké zlyhanie - zdalo sa mi, že som zradila Pána (aj kvôli človeku). Zdalo sa mi, že som urobila krok naspäť, že som cúvla, pretože som sa už so všetkými rozlúčila v domnení, že sa už nevrátim. Zraňovala ma láska mojich najbližších, pretože vtedy som ju pocítovala ako výsmech. Prečo sú ku mne dobré moje sestry? Za to, že som zlyhala? Keby som už skôr nemala skúsenosť s Božím milosrdenstvom, neviem, čo by som urobila. V prvých dňoch som chodievala do kaplnky na modlitbu v slzách prosím Pána, aby ma naučil odpúšťať aj sebe. Aby, keď je On nekonečne

milosrdný, dal mi kúsok zo svojho milosrdenstva, aby som vedela byť milosrdná k sebe, aby som sa sama neodsúdila a nespáchala samovraždu za to, že som zradila Boha.

Až po čase som mohla viac spať aj viac jesť a po 2 - 3 týždňoch som sa na otcov rozkaz zamestnala. Asi po 3 mesiacoch som „zapustila korene“ vo veriacom kolektíve. No moje vlastné obviňovania boli stále veľmi silné a ja som si chcela dokázať, že to chcem odčiniť.

Normálne som začala fungovať, ale v srdci bolo stále niečo nevyriešené... Túžby sa opakovali a ja som sa všetkými možnými silami snažila zadostučiniť a vrátiť sa. Žila som intenzívnym duchovným životom - denne 1 hodina modlitby tichej adorácie, svätá liturgia, denné štúdium Starého zákona, práca, povinnosti aj spolunažívanie s kamarátkou boli okresávajúce. Znovu som navštívila karmelitánky, ale cítila som sa nepochopená a dotknutá, keď mi sestra povedala: „Trebá rešpektovať svoj psychický a duchovný rozmer!“ Neskôr som opäť napísala list. Odpoveď bola záporná. A prijatie takejto „Božej vôle“ ma stálo nesmierne veľa síl, aby som nestratila nádej. Ale predsa - sestry sa môžu myliť, musím im dokázať, že ja naozaj túžim. Medzitým som navštívila iný kláštor, ale pri spomienke na Karmel sa mi do očí tísli slzy. Opäť škola pokory.

Po 3 rokoch som navštívila karmelitánky znova, ale už s iným postojom. Nechcela som vstúpiť, bola som ochotná prijať to, čo chce Pán. Vo svojej možno tvrdohlavosti som si veľmi citlivú otázku - otázku svojho povolania - potrebovala prekonzultovať s rovnako citlivou dušou, s dušou, ktorá sa modlí, novicmajsterkou karmelitánok... Spomedzi skutočností, ktoré mi pripomenula (ťažké prežívanie náročnejšieho života), mi povedala: „Nehnevaj sa ani na nás, ani na seba, ani na Boha! Keby bola Božia vôľa, aby si tu ostala, tak by si tu ostala. Karmel nie je Boh, Karmel nie je dokonalosť. Snaž sa milovať Krista čistou láskou! A nehnevaj sa na Pána, že ťa nestvoril ružou, keď si fialka! Fialka ešte k tomu aj roznáša okolo seba obrovskú vôňu, hoci je krehká a malá...“

Pochopila som...

Z. H.

75. výročie narodenia ThDr. Emila Korbu

1. mája tohto roku sme si pripomenuli 75. výročie narodenia grécko-katolíckeho kňaza ThDr. Emila Korbu. Mnohí ho poznali aj ako vynikajúceho básnika, publicistu, redaktora a vzácneho priateľa. Narodil sa v Bardejove, kde ukončil ľudovú školu a štátne gymnázium. Bol žiakom profesora, kňaza – františkána, básnika katolíckej moderny ThDr. Svetoslava F. Veigla.

Po dokončení štúdia na Cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte v Litoměřiciach v roku 1953 bol 28. júna 1953 v Chráme sv. Víta ordinovaný za kňaza pomocným pražským biskupom Mons. ThDr. Antonínom Eltschnerom. Po ordinácii pôsobil ako odborný asistent katedry katechetiky na CMBF v Prahe - Litoměřiciach (1954-1955). V rokoch 1955-1959 ako generálny prefekt kňazského seminára, ktorý medzitým premiestnili z Prahy do Litoměříc, a ako správca fakultnej knižnice. 1. januára 1959 bol menovaný za administrátora farnosti Otročin, Bečov nad Teplou a Krásne Údolí so sídlom v Otročíne, okres Karlove Vary. V januári 1962 prevzal správu farnosti Stará Boleslav a Skorkov. V roku 1963 bol menovaný za sekretára Kolegiátnej staroboleslavskej kapituly a za arcibiskupského notára. V roku 1964 dosiahol titul ThLic. Po obhajobe doktorandskej práce na tému Veľké tajomstvo v netajomnej skutočnosti dneška bol 27. mája 1966 v Litoměřiciach promován na doktora teológie. Posvätná Kongregácia pre východné cirkvi mu udelila právo birituovať.

Keď bola povolená činnosť Gréckokatolíckej cirkvi v Československu, bol 1. októbra 1969 na vlastnú žiadosť uvoľnený z Pražskej arcidiecézy pre službu v Prešovskej eparchii. Po príchode na Slovensko sa jeho trvalým bydliskom stal rodný Bardejov. V tom istom roku bol ustanovený za správcu farnosti Fulianka. Ako literátovi sa tu splnila jeho dávna túžba pracovať v oblasti tlače. Najprv bol pomocníkom prvého redaktora vznikajúceho časopisu Slovo Ladislava Hučka. Potom sám prebral vedenie redakcie, keď bol menovaný za vedúceho redaktora časopisov Slovo a Blahovísteník a ďalšej neperiodickej gréckokatolíckej tlače pri Spolku svätého Vojtecha v Trnave. Jeho publikačná činnosť bola veľmi bohatá. Písal básne, články, myšlienky, redakčné úvahy, polemiky, názory, postrehy, správy, recenzie. Výber z jeho poézie sa nachádza v knihe Sviatok spomienok. O jej vydanie sa postaral F. Dancák, keď vyšla k 50. výročiu kňazskej vysviacky zosnulého E. Korbu.

E. Korba popri redaktorskej práci mnoho vypomáhal v duchovnej správe. Navštevoval farnosti ako kazateľ pri rôznych cirkevných slávnostiach alebo pohrebných obradoch. Keďže jeho nielen duchovné, ale aj odborné kvality redaktorskej práce boli všeobecne známe a uznávané, bol z rozhodnutia Správneho výboru sv. Vojtecha v Trnave 1. júna 1976 v Bratislave úradne uvedený do funkcie šéf-

redaktora týždenníka Katolícke noviny. Tieto úspešne redigoval dva roky. Kvôli odmietnutiu publikovať článok pod vlastným menom od generálneho riaditeľa sekretariátu pre cirkev-

Snímka: archív redakcie

né veci Ministerstva kultúry SSR v Bratislave K. Homolu prišiel o miesto šéfredaktora Katolíckych novín. Nútený odchod z redakcie znášal veľmi ťažko. Túto bolesť nosil hlboko vo svojom srdci, žil utiahnutým životom až do náhlej smrti 27. októbra 1978. Jeho telesné pozostatky sú uložené na cintoríne sv. Michala v Bardejove. Na hrobe má kameň s doskou, na ktorej je vyrytý jeho vlastný epitaf:

Ja odišiel, vy zostali ste
A po nás prídu iní ...
Raz každý prestúpi prah domova
Z kameňa a hlíny ...
Položiac život na váhy
Žiadam si len hrdosť odvahy
Že celkom neklesnú
Pre mieru nepresnú
Pre dialku nesplnených ciest ...

podľa knihy, Emil Korba – kňaz, básnik, publicista, redaktor a rodoľub od F. Dancáka spracoval Peter Laca

„Chválime sa aj súženiami, veď vieme, že súženie prináša trpezlivosť, trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej“ (Rim 5, 3-4).

Neobyčajné je svedectvo Anny Kriterovej. Narodila sa v roku 1912 v Mulhouse vo Francúzsku s postihnutými nohami i rukami. Až neskôr začala používať protézy, ktoré jej umožnili slúžiť druhým ľuďom. Na púti v Lurdoch si uvedomila, že sa má snažiť byť všetkým pre všetkých. Vychádzala zo skutočnosti, že napriek vlastnému postihnutiu môže počúvať, milovať a darovať úsmev. V roku 1952 založila vo francúzskom Elsassku organizáciu pre telesne postihnutých, vďaka ktorej sa uskutočnili mnohé autobusové zájazdy, spoločné pikniky, benefičné večery a kultúrne výlety. Často sa jej pýtali: „Ako môže byť človek šťastný, keď je postihnutý?“ Jej odpoveď bola jednoduchá: „V láske ku Kristovi je možné všetko!“ Napísala nasledujúce odporúčanie: „Keď sa podelíte o svoju pomoc a o svoje priateľstvo s tými, ktorí to potrebujú, budete za to odmenení šťastným životom. Lebo keď človek dáva, dostáva. Sme šťastnejší vtedy, keď máme niečo, čo môžeme darovať, ako vtedy keď máme len to, čo si prajeme...“

Takto znášané a chápané súženie naozaj prináša čnosť a čnosť nádej, že „terajšie ľahké súženie prinesie nám nesmierne veľkú váhu večnej slávy...“, lebo viditeľné je do času, ale neviditeľné je naveky“ (2 Kor 4, 17-18).

* * *

„Ako ste vydávali svoje údy na nepravosť, keď slúžili nečistote a nepravosti, tak teraz vydávajte svoje údy na posvätenie, aby slúžili spravodlivosti“ (Rim 6, 19).

Mladý duchovný mal mať vo väznici kázeň. Celé dni rozmyšľal o formulácii viet, ktoré by boli schopné dojať tvrdé srdce. Keď vstúpil do miestnosti, zmrazilo ho pri pohľade na studené posmešné tváre. S tichou modlitbou o osvietenie vystupoval na vyvýšené pódium. Na schode sa potkol a skotúľal sa až na parket. Audítórium zaburácalo smiechom. Chvíľku bol ochromený bolesťou a hanbou. Potom rýchlo vyskočil na pódium, zasmial sa na prítomných a povedal: „Chlapci, preto som prišiel. Chcel som vám ukázať, že človek môže vstať, aj keď padol.“

Na to upozorňuje aj svätý Pavol, že ak sa podriadiame tomuto učeniu evanjelia a oslobodíme sa od hriechu, staneme sa služobníkmi spravodlivosti. Je však potrebné uvedomiť si to, povstať z hriechu, aby sme mali „z toho úžitok na posvätenie a nakoniec večný život“ (v. 22).

„Beda duši, ktorá zo svojho ťažkého pádu nevstáva“ (Sv. Makar Egyptský).

-fd-

Výročia

Marec: Mgr. **Ján Mindaš**, 4.3.1940 oslávil 65 rokov života; **Štefan Kundra**, 5.3.1930 - 75 rokov života a 20.03.1960 - 45 rokov ordinácie; **Nikefor Petraševič**, tit. kanonik, 7.3.1915 - 90 rokov života; **Michal Kuruc**, 9.3.1975 - 30 rokov ordinácie; Mons. Mgr. **Jozef Tóth**, tit. kanonik, čestný dekan GBF PU, 20.3.1925 - 80 rokov života; **Mikuláš Vladimír**, assessor, tit. kanonik, 21.3.1915 - 90 rokov života; **Ján Kmec**, 24.3.1955 - 50 rokov života; Mons. **Vladimír Tomko**, 26.3.1955 - 50 rokov života; **Michal Onderko** st. ICLic, tit. kanonik, 30.3.1950 - 55 rokov života.

Apríl: **František Fedor**, tit. arcidekan, 2.4.1930 - 75 rokov života; Mgr. **Andrej Kereštan**, tit. kanonik, 6.4.1935 - 70 rokov života; Ing. **Ján Tkáč**, tit. kanonik, 15.4.1945 - 60 rokov života; **Juraj Zimovčák**, 25.4.1940 - 65 rokov života.

Máj: **Andrej Vološin**, 9.5.1950 - 55 rokov ordinácie.

Oslávencom vyprosujeme veľa Božích milostí a prajeme všetko najlepšie na mnohaja a blahaja lita! redakcia

Blahoželania

Dňa 6. apríla 2005 sa o. kanonik **Andrej Kereštan** dožil 70 rokov života a v tomto roku oslávi aj 45. výročie vysviacky za kňaza.

Drahý manžel, otecko a dedenko!

Nech Ťa Ježiš Kristus do ďalších rokov života posilňuje, nech Ťa Svätý Duch po celý život osvecuje, nech Ťa Presväta Bohorodička navždy ochraňuje. Aby tvoje

slová pri svätých liturgiách naplnili ešte mnoho rokov nás všetkých duchovným šťastím a pokojom.

Zo srdca želajú a za všetko ďakujú: manželka Nadka, dcéry Vlasta a Kristína, zaťovia Štefan a Ladislav. Vnučky Simonka, Barborka a Karolínka dedenka bozkávajú.

Zároveň želáme našim drahým rodičom k ich nastávajúcemu 45. výročiu sviatosti manželstva veľa zdravia, Božieho požehnania a ešte veľa spoločne strávených chvíľ.

Na mnohaja blahaja lita!

Dňa 23.3.2005 sa dožila požehnaných 60 rokov života kantorka obce Banské p. **Mária Gerová**. K tomuto významnému životnému jubileu z úprímného srdca prajeme veľa zdravia. Božieho požehnania a milostí, ochranu Presvätej Bohorodičky a ešte mnoho rokov v kruhu blízkych. Nech Boh žehná vaše kroky na mnohé a bla-

hé roky. Za vašu prácu a službu vám ďakujú duchovný otec farnosti Štefan Kopčák, členovia farskej rady a sestry Helena, Zuzana a Anna.

24. apríl je významným dňom pre duchovného otca **Juraja Zimovčáka**, ktorý sa dožil krásneho životného jubilea 65 rokov života. V kňazskom i osobnom živote, hojnosť Božích milostí, darov Svätého Ducha a otvorenú náruč Panny Márie vám, milý duchovný oče, i vašej manželke v modlitbách vyprosujú vďační veriaci z bývalej farnosti Drienica a Červená Voda, v ktorej ste pôsobili polovicu svojho života.

Na mnohé a blahé roky!

Ešte začiatkom roka, 7. januára 2005, sme sa tešili s manželmi **Müllerovcami** z Kráľovského Chlmca. Mali peknú

slávnosť. Zoltán Müller a Mária Müllerová, rod. Majkricsová, si obnovili manželské sľuby pri príležitosti 50. výročia uzavretia sviatosti manželstva.

Mnoho rokov, šťastných rokov. Nech sa náš Pán daruje vám.

Anna Bajzová

Krásnych 40 rokov života sa 14.4.2005 dožil **Zdeno Lokaj** zo Sabinova. U nášho nebeského Otca mu vyprosujeme veľa Božích milostí, zdravia, šťastia, pokoja a radosti v rodine. Na mnoho rokov, šťastných rokov.

Manželka Ludmila, dcéry Tňa, Adriana a syn Zdenko

Požehnaných 70 rokov života sa dňa 12.4.2005 dožila naša dlhoročná kantorka p. **Alžbeta Pankievičová** z Varhaňovic. Za prácu, obetavosť vo vašej službe v Cirkvi vám ďakujeme a vyprosujeme hojnosť Božích milostí a ochranu Presvätej Bohorodičky.

duchovný otec Jozef a veriaci farnosti

Bohu vďaka za požehnaných 30 rokov života, ktoré dňa 9.6.2005 oslávi náš duchovný otec Mgr. **Slavomír Jusko**.

Pri tejto príležitosti, o. Slavo, vám na ďalšej životnej ceste v Pánovej vinici prajeme hojnosť Božích milostí, plnosť darov Svätého Ducha a ochranu Panny Márie. Nech nás vaše slová pri sv. liturgiách ešte mnoho rokov naplňujú šťastím a duchovným pokojom.

Súčasne blahoželáme aj vašej p. manželke Martine, ktorá tohto roka tiež oslávi okrúhle výročie a želáme vám veľa krásnych spoločných chvíľ na

mnoho rokov, šťastných rokov.

veriaci z Lastomíra, Michaloviec- Vrbovca a Sliepkoviec

Dňa 24.4.2005 sa dožila požehnaných 76 rokov dlhoročná kantorka **Anna Círuľáková**, rod. Vasiľová, zo Suchého. Do ďalších rokov jej života od nebeského Otca vyprosujeme pevné zdravie, hojnosť Božích milostí a ochranu Presvätej Bohorodičky, ku ktorej sa tak veľmi utieka.

Sestra Mária, dcéra Anička a syn Václav s rodinami

Spomíname

Dňa 1.6.2005 uplynie 1 rok od smrti nášho milovaného manžela, otca, dedka a pradedka **Václava Illova** zo Zámutova, ktorý nás opustil po veľmi ťažkej chorobe vo veku 72 rokov. S láskou, úprímnou vďakou a bolesťou v srdci na neho v modlitbách spomína a nezabúda smútiaca rodina.

Z vašej pošty

Christos voskresel!

Chcem sa touto cestou poďakovať redakcii, ako aj všetkým autorom článkov v Slove č. 9, ktoré promptne informovali o pre nás smutnej udalosti - smrti Sv. Otca Jána Pavla II. a priniesli informácie z jeho života, ktoré oživilo spomienky aj na jeho cesty na Slovensko. A hneď ďalšie prekvapenie v Slove č. 10, v ktorom sú udalosti spojené s rozlúčkou so Sv. Otcom. Vďaka vám. Bolo to veľmi milé. Viem si však predstaviť, koľko to dalo práce. Pán Boh zaplať.

čitateľ z Bratislavy

Som študentka v NZ. Mám 17 rokov a volám sa Viky. Chcela by som vydať PETRA poďakovať za vydanie nádhornej knihy Anjel narkomanov. Kúpili sme ju s kamarátkou spolužiačkou k narodeninám. Čítalo ju veľa deciek z našej triedy. Ja osobne poznám veľa ľudí, ba priam deciek, ktoré drogujú... sama som to síce neskúšala, ale vďaka pánovi Viliamovi Nagyovi a samozrejme Vám teraz viem, že NIKDY!!!! Jasne, každý vraví, že nikdy nehovor nikdy, ale nespravím to ani svojim rodičom ako to robil Pego, či Monika... nie... toľké trápenie...

Klobúk dolu, pán Viliam, myslím, že ste hrdina a spravili ste pre svoje deti čo najviac.... ...

Ďakujem. Viky z NZ

Na Slovo darovali

K. Gregoričková, Osturňa - 140 Sk; o. J. Mucha - 110 Sk. Spolok sv. ruženca, farnosť Okružná - 500 Sk.

Úprimne Pán Boh zaplať!

Inzercia

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, obrazov, soch a zlátenie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie stiech a veží. Ponúkame zľavu, stopercentnú kvalitu a dlhoročnú záruku. Tel.: 035/ 659 31 39, 0905 - 389 162; www.reart.szm.sk

slovo test

Otestujte si nezáväzne svoje vedomosti. Odmenu vám bude poznanie neznámeho.

1. Ako sa volali rodičia Jána Krstiteľa?

2. Z ktorého rodu pochádzal Ježiš Kristus?

3. Kedy sa konala biskupská konsekrácia Jána Babjaka, SJ?

4. V akej reholi bol blahoslavený Metod Dominik Trčka?

5. Ako odpovieme na pozdrav: Kristus medzi nami?

6. Čo je myro a na čo sa používa?

7. Ktorý biskup spravuje Pražský exarchát?

8. Prečo nenosia východní biskupi pálium?

9. Z ktorej krajiny pochádza nový pápež Benedikt XVI.?

10. Čí portrét je na prvých vatikánskych eurominciach?

Jána Pavla II.

10. Čí portrét je na prvých vatikánskych eurominciach? 9. Z ktorej krajiny pochádza nový pápež Benedikt XVI.? 8. Prečo nenosia východní biskupi pálium? 7. Ktorý biskup spravuje Pražský exarchát? 6. Čo je myro a na čo sa používa? 5. Je a bude; 4. V redemptoristov; 3. 6. janu-ára 2003; 2. Z Dávidovho; 1. Zachariáš a Alžbeta.

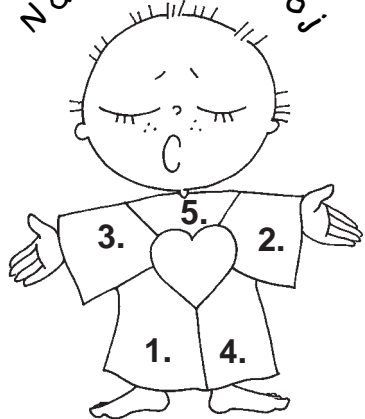
DETSKÉ MIŠ-MAŠ MIŠA a MAŠE

Všetci túžime po spravodlivosti. Ale možno aj ty si už pocítil, aké je niekedy veľmi ťažké byť spravodlivým. Napriek tomu je potrebné stále sa o to pokúšať. Každý vydarený pokus nás robí podobnými Bohu. Najspravodlivejšiemu zo spravodlivých.

„Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“ (Mt 5, 6)

Nasýť a napoj

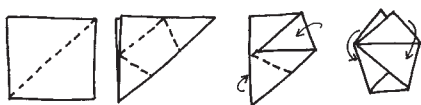
človeka
hladného
a smädného
po
spravodlivosti!

Po splnení
každej úlohy
určenou farbou
vyfarbi
príslušné
políčko.

ÚLOHY:

ČERVENÁ
1.

Pre smädného urob
z papiera pohár na vodu!

ŽLTÁ
2.

Poskladaj rybičku pre hladného!

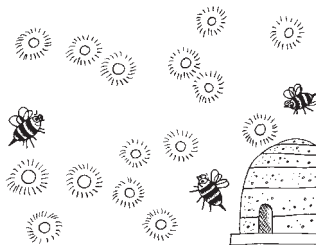
MODRÁ
3.

Závažia rozdeľ tak, aby ramená
váh boli v rovnováhe!

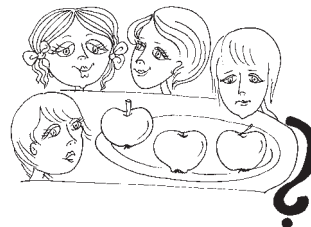
ZELENA
4.

Dvoma rovnobežkami rozdeľ
lúku tak, aby každá včielka
mala rovnaký počet kvetov!

ORANŽOVÁ
5.

Spravodlivo rozdeľ 3 jablká
medzi štyroch kamarátov!

Aj dnes sú myšky pripravené pomáhať ukrivdeným kamarátom.

A	P	D	A	L	H	Á	N	T	A	R	B	J
E	P	S	E	R	M	O	S	N	E	D	E	N
K	N	O	I	S	I	E	O	K	M	F	B	E
E	J	D	Š	J	R	M	O	A	E	Á	O	B
I	O	O	A	T	A	R	A	Z	R	B	R	O
L	S	M	P	M	O	I	L	T	E	E	H	CH
A	E	A	A	R	A	L	S	T	E	L	I	M
N	Z	T	P	O	I	S	A	U	J	A	E	M
I	A	A	E	T	S	R	K	I	T	E	V	S
A	U	I	Á	B	P	A	T	E	N	A	I	A
K	U	N	M	R	D	O	R	H	A	R	N	B
T	I	E	U	N	O	E	K	E	R	O	I	A
E	Z	A	T	M	M	N	O	Á	P	I	N	T
A	R	B	T	I	E	S	P	L	N	T	E	P
E	A	L	T	O	K	R	Í	Ž	I	I	A	CH
D	E	A	Ó	S	CH	L	I	E	B	S	E	S
U	L	A	R	O	K	O	P	A	CH	R	A	Ť
J	R	E	A	L	I	T	A	A	N	J	E	L

Legenda: ALBA, AMEN, ANJEL, APOŠTOL, ARCHA, ARIMATEA, ÁBEL, ÁRON, BETEL, BRAT, DAMASK, EDEN, EFEZ, EREMITA, ETIK, ETIK, EZAU, HLAD, HRIECH, HROB, CHLIEB, CHRÁM, IDOL, INRI, IZRAEL, JOEL, JUDEA, KAIN, KRÍŽ, KRST, LIEK, LITÁNIE, MAMONA, MIER, NAIM, NEBO, NINIVE, NUMERI, OBETA, OCHOTA, OSOL, PASCHA, PAŠIE, PATENA, POKÁNIE, POKORA, PROROK, REALITA, SABAT, SAREPTA, SILOE, SION, SODOMA, SPLN, SUTANA, SVET, TÓRA, TREST.

Tajničku osemsmierovky tvorí 26 nevyškrtaných písmen. Autor: Marek Pataky. Riešenie z čísla 5: „Nejestvuje radosť bez utrpenia“. Riešenie z čísla 6: „Zlo pramení z nedostatku lásky.“ Riešenia z čísla 7-8: „Vstaňte z mŕtvych a bude vám žiarif Kristus.“ „Evanjelium je návodom pre večný život.“

Pomôcky: AEO, UP	Osamela si	2. časť tajničky	slovo	Kopija	Stará ŠPZ Prahy	Tlačová agentúra USA	1. časť tajničky	Súzvuk tónov
Označenie unce			Prestávka					
			Vnútro					
Malý sklep								
Africký teak						Predložka		
						Základná číslovka		
Riňa					Strana, skr.			
					Kameň			
Domáce mužské meno				Hanba				
				Horolezecký schodík				
Popevok			Baran po česky					Preč
			Štvorček					
Ženské meno						Naša rieka		
						Kód ukrajinyčiny		
Predstiera								
Dvojhláska			Balik					

Autor: Vlado Komanický z Humenného. Riešenie z čísla 5: „Boh je nám útočiskom, silou, pomocou v súžení.“ Riešenie z čísla 6: „V núdzi poznať priateľa.“ Riešenie z čísla 7-8: „Dal nám život večný i veľkú milosť.“ Odpovede zasielajte na adresu redakcie do 30. júna 2005. Môžete vyhrať knihu „Verím v príkladoch“. Výherca za čísla 5-8 je **Monika Burdová z Ruskej Kajne**. Srdečne blahoželáme.

ROZHLAS

SPOLOK SVÄTÉHO CYRILA A METODA

Naši jubilanti

V apríli 2005 si okružle životným jubileum pripomenuli títo naši členovia: Emília Čerevková z Humenného – Pod Sokolejom, Viera Čižmáriková z Michaloviec, Ružena Mattová z Nového Ruskova, Alžbeta Rusnáková z Vranova nad Topľou, Katarína Tirpáková z Trebišova, Mária Volfová zo Žiaru nad Hronom, Štefánia Gergelyová z Košíc, Anna Hajduková zo Sečoviec, Milan Jacík zo Sobraniec, Agnesa Kucirková z Vranova nad Topľou, Ján Kupec z Baškoviec, Doc. Ing. Igor Liberko z Vranova nad Topľou-Čemerného, Ing. Vladimír Pichonský z Košíc, Marián Škoviera z Brna-Řačkovíc, o. Ing. Ján Tkáč z Prešova, Jolana Winklerová zo Sečoviec, Mária Antošová z Vranova – Lomnice, Pavlína Bačíková z Davidova, Anna Baloghová z Košíc – Terasy, Juraj Bilý zo Svidníka, Mária Fedáková zo Sačurova, František Fedor zo Šarišských Michalian, Anna Gloťová z Radvane nad Laborcom, Justína Kostinková z Čertižného, Eugen Maščenik z Hatalova, Ján Matej zo Sobraniec, Helena Ňachajová z Ruskej Novej Vsi, Mgr. Michal Smoliga zo Sečoviec, Ján Vaško z Okružnej, Ján Drotár z Úbrežia, Mária Garancňová z Vranova nad Topľou, Pavol Krupčinský z Hudcoviec, Anna Štefanová z Novosadu, Anna Pancuráková z Varhaňoviec, Mária Pupanová z Humenného.

BANSKÁ BYSTRICA 102,9
BRATISLAVA 97,2
CADCA 105,8
KOŠICE 94,4
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ 89,7
LUCENEC 106,3
MICHALOVCE 103,3
NÁMESTOVO 105,8
NITRA 95,7
PREŠOV 92,9
PRIEVIDZA 98,1
SITNO 93,3
TATRY 102,9
TRENČÍN 93,3
ŽILINA 89,8

RÁDIO LUMEN
SVETLO TVOJICH DNÍ

Rádío Vatikán: FM 93,3 MHz, MW 1530-AB kHz, SW 4005 kHz, Intelsat 325,5 East (Atlantik); 05:25-05:40; 19:45-20:00 - slovensky; 05:10-05:25; 19:30-19:45 - česky

Rádío LUMEN - 16.00 – Po - Staré, ale dobré; **Ut** – Folkparáda; **St** – Oldieparáda; **Št** – Gospelparáda; **Pi** – Top 15; **So** - Piesne na želanie; **Ne** - Piesne na želanie. **18.00 Po-Ne** – Svätá omša – Emauzi. **19.00 - So** – Ruženec pre Slovensko. **20.30 - Po** – Študentské šapitó; **Ut** – Duchovný obzor; **St** – Lupa; **Št** – História a my; **Pi** – ÚV hovor. **20.30 - So** – Od ucha k duchu

Krátke správy: denne o 0:00, 6:00 (avíza), 7:00, 8:00; v pracovné dni aj o 9:00, 10:00, 11:00, 13:00, 15:00 hod.

Ranné chvály: 5:45 h.; **Anjel Pána** : 12:00 h.

Čo vy na to: v pondelok až sobotu o 14:00 h.

V máji 2005 si ho pripomínajú títo naši členovia: Kvetá Bačová z Moravian, Štefánia Berinštetová z Nižného Hrabovca, PhDr. Eva Júnová zo Sobraniec, Mária Jusková z Kuzmíc, JUDr. Ján Lemeš z Košíc-Nad Jazerom, Božena Pašková zo Sečovskej Polianky, Ing. Marta Petříková z Košíc-KVP, Ján Senaj zo Svidníka, Pavol Timko zo Slivníka, Mária Urbanová z Trebišova, Ing. Miroslav Adámek zo Žiliny, Mária Hrabčáková z Vranova-Lomnice, Helena Kmecová z Dlhého Klčova, Mária Kmecová z Dlhého Klčova, MUDr. Mária Koladová z Košíc-Terasy, Mária Komárová z Košíc-Terasy, Helena Kovalová z Rakovca n. Ondavou, Helena Matiová z Rakovca n. Ondavou, Anna Oreničová z Dlhého Klčova, Milan Palčík z Bežoviec, Juraj Lešo z Pozdišoviec, Ján Peťo z Vyšných Remiet, Margita Pišová

z Košíc, Emil Seman z Nového Ruskova, Veronika Šandrejová zo Sačurova, Helena Švedová zo Sačurova, Anna Borovská z Nového Ruskova, Paulína Braťruová z Klenova, Mária Čintalová z Trebišova, Mária Delimanová z Vybuchanca, Štefan Dobrovoľský z Michaloviec, Juraj Dudič z Kuzmíc, Anton Krivý z Trhovišť, Mária Vincenčíková z Hriadok, Mária Zeleňáková z Dlhého Klčova, Juraj Bakajsa z Pozdišoviec, Mária Bodnárová z Michaloviec, Zuzana Celengová z Koňuša, Alojz Dlugi z Báča, Mária Ferenciová z Malčíc, Anna Mojžišová z Dačova, Michal Motto z Baškoviec, Michal Tkáč z Dúbravky, Anna Ihnátová z Dlhého Klčova.

Všetkým jubilantom vyprosujeme hojnosť Božích milostí. Na mnoho rokov, šťastných rokov!

Streda 1. 6. – Svätý mučeník Justín Filozof a spoločníci. Rim 8, 2-13, zač. 96; Mt 10, 16-22, zač. 36.

Štvrtok 2. 6. – V tento deň sa zakončuje sviatok Tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista. Náš otec svätý Nikefor Vyznávač, konštantínopolský patriarcha. Rim 8, 22-27, zač. 98; Mt 10, 23-31, zač. 37.

Piatok 3. 6. – Sviatok nášho najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, milujúceho ľudí. Svätý mučeník Lucillán a spoločníci. Volnica. Liturgické rúcho svetlé. Všetky menlivé časti zo sviatku. Hebr 2, 11-18, zač. 149; Jn 3, 13-17, zač. 9.

Sobota 4. 6. – Presväta Bohorodička Spolupiteľka. Náš otec svätý Métrofanés, konštantínopolský patriarcha. Liturgické rúcho pôstnej farby. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti Spolupiteľskej. Rim 3, 28-31; 4, 1-3, zač. 85; Mt 7, 24-29; 8, 1-4, zač. 24; Flp 2, 5-11, zač. 240; Jn 19, 25-27, zač. 61.

Nedeľa 5. 6. – Tretia nedeľa po Päťdesiatnici. Svätý hieromučeník Dorotej, týrsky biskup. Svätý mučeník Kozma, arménsky presbyter. Radový hlas je druhý, evanjelium na utierni je tretie. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z 2. hlasu. Rim 5, 1-10, zač. 88; Mt 6, 22-33, zač. 18.

Pondelok 6. 6. – Náš prepodobný otec Bessarion Divotvorca. Prepodobný Hiliáron Nový. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. Rim 9, 18-33, zač. 102; Mt 11, 2-15, zač. 40.

Utorok 7. 6. – Svätý hieromučeník Teodot Ankyrský. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. Rim 10, 11-21; 11, 1-2, zač. 104; Mt 11, 16-20, zač. 41.

Streda 8. 6. – Prenesenie pozostatkov svätého veľkomočenika Teodora Tírona. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. Rim 11, 2-12, zač. 105; Mt 11, 20-26, zač. 42.

Štvrtok 9. 6. – Náš otec svätý Cyril, alexandrijský arcibiskup. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. Rim 11, 13-24, zač. 106; Mt 11, 27-30, zač. 43.

Piatok 10. 6. – Svätý hieromučeník Timotej, pruský biskup. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti z piatka. Rim 11, 25-36, zač. 107; Mt 12, 1-8, zač. 44.

Blahoželania

Dňa 4. mája 2005 sa dožil 40 rokov života správca farnosti Okružná o. PhDr. **Pavol Dančák**, PhD. Pri tejto príležitosti vám vyprosujeme hojnosť Božích milostí, plnosť darov Svätého Ducha a ochranu Presvätej Bohorodičky. Zároveň ďakujeme za pomoc pri zvelaďovaní nášho chrámu. veriaci filiálky Trnkov

Naša drahá mamka, babka a manželka **Zuzana Doričová** z Horne sa 30. mája 2005 dožíva krásnych a Bohom požehnaných 80. narodenín. Mama, vďaka za život, ktorý ste nám dali, za upracované ruky, za nehu, lásku a starostlivosť dávanú nám a teraz aj vnúčatám. Manžel Pavol ďakuje za 59 rokov spoločného života. Do ďalších rokov vám vyprosujeme

Sobota 11. 6. – Svätí apoštolí Bartolomej a Barnabáš. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti o apoštoloch. Rim 6, 11-17, zač. 92; Mt 8, 14-23, zač. 26; Sk 11, 19-30, zač. 28; Lk 10, 16-21, zač. 51.

Nedeľa 12. 6. – Štvrtá nedeľa po Päťdesiatnici. Náš prepodobný otec Onufrios Velký. Náš prepodobný otec Peter Atoský. Radový hlas je tretí, evanjelium na utierni je štvrté. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z 3. hlasu. Rim 6, 18-23, zač. 93; Mt 8, 5-13, zač. 25.

Pondelok 13. 6. – Svätá mučenica Akvilína. Svätý Trifylios, biskup cyperskej Leukosie. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. Rim 12, 4-5; 15-21, zač. 109; Mt 12, 9-13, zač. 45.

Utorok 14. 6. – Svätý prorok Elizeus. Náš otec svätý Metod, konštantínopolský patriarcha. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. Rim 14, 9-18, zač. 114; Mt 12, 14-16; 22-30, zač. 46.

Streda 15. 6. – Svätý prorok Amos. Prepodobný Hieronym, stridonský presbyter. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. Rim 15, 7-16, zač. 117; Mt 12, 38-45, zač. 48.

Štvrtok 16. 6. – Náš otec svätý Tychón Divotvorca, amatunský biskup. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. Rim 15, 17-29, zač. 118; Mt 12, 46-50; 13, 1-3, zač. 49.

Piatok 17. 6. – Svätí mučeníci Manuel, Sabael a Izmael. Náš prepodobný otec Hypatios, igumen Rufinovo kláštora. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti z piatka. Rim 16, 1-6, zač. 120; Mt 13, 3-9, zač. 50.

Sobota 18. 6. – Svätý mučeník Leontios. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. Rim 8, 14-21, zač. 97; Mt 9, 9-13, zač. 30.

Nedeľa 19. 6. – Piata nedeľa po Päťdesiatnici. Svätý apoštol Júda, podla tela Pánov brat. Radový hlas je štvrtý, evanjelium na utierni je piate. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Tropár zo 4. hlasu a ap. Júdovi. Kondák hlasu a o apoštolovi Júdovi. Prokimen, aleluja a pričasten hlasu a apoštolovi Júdovi. Rim 10, 1-10, zač. 103; Mt 8, 28-34; 9, 1, zač. 28; Júd 1, 1-10, zač. 77; Jn 14, 21-24, zač. 48.

Pondelok 20. 6. – Svätý hieromučeník Metod, patarský biskup. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. Rim 9, 1-5, zač. 100; Mt 9, 18-26, zač. 32.

denné antifóny. Menlivé časti z pondelka. Rim 16, 17-24, zač. 121; Mt 13, 10-23, zač. 51.

Utorok 21. 6. – Svätý mučeník Julián Tarzský. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. 1 Kor 1, 1-9, zač. 122; Mt 13, 24-30, zač. 52.

Streda 22. 6. – Svätý hieromučeník Eusebios, samosatský biskup. Liturgické rúcho pôstnej farby. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy. 1 Kor 2, 9-10; 3, 1-8, zač. 127; Mt 13, 31-36, zač. 53.

Štvrtok 23. 6. – Svätá mučenica Agripína. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka. 1 Kor 3, 18-23, zač. 129; Mt 13, 36-43, zač. 54.

Piatok 24. 6. – Narodenie úctyhodného a slávneho Pánovho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána. Volnica. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti o Predchodcovi. Rim 13, 11-14; 14, 1-4, zač. 112; Lk 1, 1-25; 57-80, zač. 1.

Sobota 25. 6. – Svätá prepodobná mučenica Febrónia. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty. Rim 9, 1-5, zač. 100; Mt 9, 18-26, zač. 32.

Nedeľa 26. 6. – Šiesta nedeľa po Päťdesiatnici. Náš prepodobný otec Dávid zo Solúna. Radový hlas je piaty, evanjelium na utierni je šieste. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z 5. hlasu. Rim 12, 6-14, zač. 110; Mt 9, 1-8, zač. 29.

Pondelok 27. 6. – Náš prepodobný otec Samson Pohostinný. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka. 1 Kor 5, 9-13; 6, 1-11, zač. 134; Mt 13, 54-58, zač. 56.

Utorok 28. 6. – Prenesenie pozostatkov svätých nezištníkov Kýra a Jána. Liturgické rúcho svetlé. Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka. 1 Kor 6, 20; 7, 1-12, zač. 136; Mt 14, 1-13, zač. 57.

Streda 29. 6. – Svätí, slávni a všechní najvyšší apoštolí Peter a Pavol. Príkázaný sviatok. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti o apoštolovi Petrovi a Pavlovi. Myrovanie. 2 Kor 11, 21-33; 12, 1-9, zač. 193; Mt 16, 13-19, zač. 67.

Štvrtok 30. 6. – Zbor svätých, slávnych a všechných dvanástich apoštolov. Liturgické rúcho svetlé. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z Zboru. 1 Kor 7, 24-35, zač. 138; Mt 15, 12-21, zač. 61; 1 Kor 4, 9-16, zač. 131; Mk 3, 13-19, zač. 12.

Vojtech Boháč

Božie požehnanie, pokoj, zdravie, lásku a ochranu Matky Božej.

Vaše deti Michal, Mária, Eva a Pavol s rodinami. Za všetkých babku bozkáva právnučík Dávidko.

Na mnoho rokov, šťastných rokov.

„Pán je môj pastier, nič mi nechýba: pasie ma na zelených pašienkach... Dobrota a milosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní“ (Ž 22, 1-2a; Ž 22, 6).

Drahý o. kanonik **Andrej Kereštan!** Dňa 6. apríla 2005 ste sa dožili svojho životného jubilea - 70-tich rokov. V našej zamagurskej farnosti Osturňa ste pôsobili dlhých 29 rokov (od r. 1968-1997). Veriaci farnosti Osturňa vám k vášmu jubileu prajú a u dobrotivého Pána Boha vyprosujú veľa Božích milostí, zdravia, Božie požehnanie a ochranu Matky Božej Panny Márie. Nech sa slová tohto žalmu hlboko zakorenia vo vašom srdci, aby ste našli pokoj, silu a milosrdenstvo

u Pána – vášho pastiera. Nech vás Božia dobrota a milosť sprevádza ešte mnoho, mnoho rokov. To vám zo srdca prajú veriaci farnosti Osturňa.

V týchto dňoch sa dožíva naša milovaná manželka, mamka a babka **Anna Bugelová** zo Sečovskej Polianky svojho životného jubilea. Pri tejto príležitosti sa jej chceme poďakovať za všetku lásku, obetavosť, trpezlivosť, starostlivosť. Nech ju Pán Boh odmení aj za 35 rokov jej obetavej práce, ktorú vykonáva ako cerkovníčka v Božom chráme. Do ďalších rokov jej vyprosujeme hojnosť Božích milostí, ochranu Presvätej Bohorodičky, pevné zdravie, mnoho síl na mnohé a blahé roky.

Manžel, synovia a dcéra s rodinami

Spomienky na Svätú zem IV.

Tri predchádzajúce čísla Slova boli svojím obsahom mimoriadne, pretože informovali o smrti a pohrebe Jána Pavla II. a o zvolení nového Svätého Otca Benedikta XVI. Preto sa po dlhšej prestávke až teraz znova stretávame pri pokračovaní spomienok na Svätú zem.

V ostatnom pokračovaní som spomínal rôznorodosť Svätej zeme. K tomu je ešte potrebné povedať, že rieka Jordán vzniká sútokom štyroch prameňov na úpätí pohoria Hermon na severe krajiny, kde je sneh. Je to zároveň lyžiarske stredisko. Jordán sa

D., TEREK, J.: Svätá zem. Prešov: Dino, 1992, s.13-14).

Vráťme sa však k našej púti... Po svätej liturgii, ktorú sme počas druhého dňa púte slávili na Hore blahoslavenstiev, sme navštívili miesto zázračného rozmnoženia chlebov. Je to tzv. Tabgha - miesto

vlieva do Genezaretského jazera a z neho ďalej vyteká, až ústí v Mŕtvom morí. Vzdušnou čiarou má dĺžku od prameňa k ústiu iba 100 km, ale tým, že sa vlní ako had, je jeho dĺžka viac než 250 km. Krajina Izrael zaberá územie približne iba 420 x 100 km, ale je na ňom nesmierne veľa rozmanitostí. „Stretávajú sa tu viaceré klimatické oblasti, od chladných, v zimnom období snehom pokrytých miest, až po extrémne horúce oblasti. Od takmer večnej zelene až po krajinu bez života, od úrodnej pôdy, do ktorej stačí vtlačiť semenko, aby dala úrodu, až po takmer sterilnú pôdu bez akéhokoľvek rastlínstva. Od vôd bohatých na život až po Mŕtve more bez jeho najmenej známky. Od hôr dosahujúcich takmer tritisíc metrov nadmorskú výšku až po najväčšiu svetovú suchozemskú preliačinu ležiacu vyše 400 metrov pod úrovňou svetového oceánu... Celkovo má územie Svätej zeme subtropický charakter s dvoma ročnými obdobiami. Vlhké, zimné obdobie trvá od novembra do apríla, suché, letné od mája do októbra“ (DUGAS,

siedmich prameňov (gr.: Heptapegon; arabská skomolenina tohto slova: Tabgha), ktoré ponúkajú bohatstvo vody. Na tejto trávinatej rovine pri Genezaretskom jazere nasýtil Pán veľký zástup ľudí piatimi chlebmí a dvoma rybami. Na podlahe chrámu, ktorý stojí na tomto mieste, sa pod oltárom nachádza veľmi vzácna mozaika z 5. storočia, ktorá znázorňuje košík so štyrmi chlebmí a dve ryby. V skutočnosti Ježiš Kristus rozmnožil päť chlebov, v košíku však vidíte iba štyri. Prečo? Piaty chlieb má miesto na oltári ako eucharistický chlieb. Vzácna mozaika tak nádherným spôsobom spája udalosť rozmnoženia chlebov s Eucharistiou. Zároveň sa tu nachádza „svätý kameň“ – podľa tradície je to skála, na ktorej stál Ježiš. Podlaha, na ktorej sú aj ďalšie mozaiky, je ešte z pôvodného byzantského chrámu, ktorý tu stál už v 5. storočí na troskách ešte staršieho chrámu. Druhý chrám bol zniče-

ný Peržanmi v r. 614. Až v roku 1982 bol postavený tretí chrám v štýle byzantskej baziliky, aby čo najviac pripomínal ten pôvodný. Ježiš pri tejto príležitosti ohlásil: „Nezháňajte sa za pomínutelným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka... Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život.“ Povedali mu: «Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.» Ježiš im povedal: «Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť» (Jn 6, 26 – 35). V tomto Roku Eucharistie, ako aj po celý náš život, aj my prosme: Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.

Odtiaľ sme sa presunuli na miesto tzv. druhej Tabghy, známe ako Mensa Christi, kde Pán po svojom zmŕtvychvstani pozval apoštolov k jedeniu rýb, ktoré práve na jeho pokyn chytili v počte 153, aj keď sa im pred tým

24. apríla tohto roka na slávnosti k začiatku svojho pontifikátu, spomenul tieto udalosti: „Povolanie Petra byť pastierom, ktoré sme počuli v dnešnom evanjeliu, nasleduje po opise zázračného rybolovu: Po noci, v ktorej bezúspešne spúšťali siete, učeníci videli na brehu vzkrieseného Pána. Prikázal im, aby ešte raz spustili sieť. A tá sa tak naplnila, že ju nevládali vytiahnuť; 153 veľkých rýb! «Aj keď ich bolo toľko, sieť sa neroztrhla»... Ale táto sa milovaný Pane roztrhla, mohli by sme teraz povedať s bolesťou“, pokračoval Svätý Otec, robiac tak metaforu k „roztrhnutej“ Cirkvi. A pokračoval: „No nesmieme byť smutní, tešme sa pre jeho príslub, ktorý nesklame a urobme všetko, čo je možné, aby sme kráčali cestou k jednote, ktorú si ty, Pane, prisľúbil.“ Terajší chrám na tomto mieste je z roku 1934. Ján nelokalizuje presne miesto udelenia primátu, ale prastará kresťanská tradícia hovorí práve o tomto mieste, ktoré je dodnes veľmi bohaté na ryby. Aj cestovateľka Etheria v 4. storočí

rybolov nevydaril. Zároveň je toto miesto pamiatkou na udalosť, ktorá nasledovala hneď po tomto zázračnom rybolove, ako vzkriesený Ježiš odovzdal primát sv. Petrovi. Je tu socha znázorňujúca Petra, ako kľučí pred Ježišom Kristom, a malý chrám, ktorý chráni skalú, na ktorej v priebehu storočí bolo postavených a postupne zničených niekoľko chrámov na pamiatku týchto dvoch udalostí, ktoré opisuje sv. Ján na konci svojho evanjelia v poslednej, 21. kapitole. Svätý Otec Benedikt XVI. v svojej homílii, ktorú predniesol

hovorí o skalnom výbežku, o kamenných schodoch prístavu, kde učeníkov očakával Ježiš. Schody z južnej strany chrámu, vchádzajúce do jazera, sú vytesané z tej istej skaly, ktorá prechádza do vnútra chrámu.

Tu som Bohu ďakoval za vernosť našej cirkvi Svätému Otcovi. Aj teraz ďakujem a zároveň prosím, aby sme boli verní aj novému pápežovi, a tak prispievali k jednote Cirkvi.

Lubomír Petřík
Pokračovanie nabudúce